РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 20-го мая 1916. Ч. 61. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, May 20, 1916. No. 61.

ІТАЛІЙЦІ УТІКАЮТЬ В НАПРЯМІ СВОЄЇ ГРАНИЦІ.

Австрійці полонили 7.300 Італійців і здобули 31 гармат і 35 маш. крісів.

Російські війска з Франції перевозять до північної Італії.

Воєнні позички Англії і Франції доходять до 24 міліярдів долярів.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

ДАЛЬШИЙ НАСТУП АВСТРІЙЦІВ В ПОЛУДНЕВІМ ТИРОЛЮ. — 6.341 ПОЛОНЕНИХ, 13 ГАРМАТ І 17 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

ВІДЕНЬ, 17. мая. — Наступ австрійської армії в полудневім Тиролю поступає скоро з добрим успіхом наперед. Завдяки сильнійшій артилерії Австрійці здобули протягом останних 24 годин цілий ряд італійських становищ і проганяють Італійців в напрямі границі. Число полонених Італійців зросло на 6.341. Воєнна добича зросла на 13 гармат і 17 машинових крісів.

Рівночасно вдарили австрійсько-угорські війска на становища Італійців здовж ріки Ізонцо. Італійці на цілій боєвій лінії мусїли заняти оборонне становище.

Підчас коли австрійсько-угорська армія напирає на Італійців, відділи австрійських літаків бомбардують важнійші міста і кріпости в північній Італії.

Урядовий звіт австрійсько-угорського генерального штабу звучить:

„В полудневім Тиролю наступ відбуває ся дальше з добрим успіхом. Наші війска взяли приступом італійські становища в Солїє д'Аспіо, Костадогра і Маронія. Крім того прогнали Італійців зі сильних укріплень в Москері і Цуня.

„Число Італійців, полонених на сїй боєвій лінії, зросло вчера на 141 офіцирів і 6.200 жовнірів. Дотепер здобуто 13 гармат і 17 машинових крісів.

„Наступ здовж ріки Ізонцо є також вповні вдоволяючий. Наші війска заняли знова дальші становища Італійців на схід від Добердо і Сан Мартіно та укріпили здобутий терен.

„Наші воєнні літаки бомбардували вчера Венецію, Местре, Удіне і Тревізо з добрим успіхом".

ДАЛЬШІ УСПІХИ АВСТРІЙЦІВ В ПОЛУДНЕВІМ ТИРОЛЮ. — 900 ПОЛОНЕНИХ, 18 ГАРМАТ І 18 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

ВІДЕНЬ, 18. мая. — Наступ, який австрійсько-угорська армія розпочала перед трома днями проти Італійців, поступає успішно наперед. Італійці були приневолені опустити австрійську територію в полудневім Тиролю. Відворот італійських війск відбуваєть ся під сильним огнем австрійських гармат. Страти Італійців з кождою годиною збільшають ся.

Останний звіт австрійського головного штабу звучить:

„В полудневім Тиролю наші хоробрі війска взяли вчера приступом пограничні гори Магузо і місцевість Костабелльо.

„На полудне від Москері Італійці пробували ставити опір. Однак під сильним огнем нашої артилерії їх опір показав ся безуспішний.

„На сїй боєвій лінії наші війска полонили вчера дальших 900 Італійців, між ними 12 офіцирів, і здобули 18 гармат та 18 машинових крісів.

„Італійські звіти, які доносять про великі страти нашої армії, є видумані і неправдиві. Натомісць правдою є, що наші війска потерпіли дуже малі втрати, а то з тої причини, що артилерія належито підготовила наступ".

300.000 АРМІЯ АВСТРІЙСЬКА В ПОЛУДНЕВІМ ТИРОЛЮ.

АМСТЕРДАМ, 17. мая. — **У військових кругах ведеть ся тепер жива дискусія на тему нового наступу австрійських війск в полудневім Тиролю.**

Вже від місяця доходили вісти, що на полудне від кріпости Трієнту (Трентіно) Австрійці нагромаджують велику силу. Силу австрійської армії оцінюють на 300.000 людий.

Після поглядів ріжних воєнних знавців, австрійський наступ є звернений в напрямі італійської кріпости Віценци, яка є віддалена всего 40 кільометрів від границї Тиролю. Отсей наступ, коли буде успішний, може бути для Італійців дуже небезпечний з того згляду, що цїла італійська армія, яка находить ся над рікою Ізонцо, може бути зовсїм відтята.

Наступ, який розпочали Австрійці, є перший з ряду на італійськім фронті. Дотепер Австрійці держали ся виключно оборони.

Вже найблизші дні покажуть, чи Австрійці мають намір перевести наступ в цїли занятя північної Італії, чи їм розходить ся лише о те, щоби виперти неприятеля поза границю своєї держави.

Якраз зближаєть ся річниця виповідженя війни Італії. За цїлий рік війни не прийшло до жадних воєнних операцій на більші розміри. Цїла воєнна акція складала ся з ряду поменьших льокальних битв.

Головним тереном війни був полудневий Тироль (на полудне від міста Трієнту і Роверето) і на західній границї Істрії (над рікою Ізонцо).

За цїлий час війни Італійці по великих і дуже тяжких втратах заняли ледви кілька місцевостий здовж границї в полудневім Тиролю і західну часть Істрії (між італійською границею а рікою Ізонцо — пояс землї широкий на 10 кільометрів). Тут заняли Італійці два місточка (Градіску і Монфальконе) і около 30 сіл.

Італійці пробували кілька разів переломити боєву лінію Австрійців над рікою Ізонцо, але безуспішно. Битви на схід від Ґориції, на височині Добердо і коло Тольміно принесли Італійцям лише великі втрати.

УСПІХИ АВСТРІЙЦІВ ЗА ТРИ ДНІ Є БІЛЬШІ, НІЖ УСПІХИ ІТАЛІЙЦІВ ЗА ЦЇЛИЙ РІК.

ЖЕНЕВА, 18. мая. — В часописях і військових кругах підносять велике значінє австрійського наступу на Італію. Тут панує переконанє, що Італійцям небаром доведеть ся бороти ся на своїй власній землї.

Військові знавцї признають, що успіхи Австрійців за три днї є значно більші ніж успіхи Італійців за цїлий рік війни.

Серед італійського населеня викликали неудачі італійської армії велике занепокоєнє, яке серед пануючої нужди в Італії може потягнути за собою непередвиджені наслїдки.

Італійська преса стараєть ся промовчувати великі страти італійських війск. Відворот італійської армії оправдують урядові звіти конечностию вирівнаня боєвої лінії.

АРХИКНЯЗЬ ФРИДРИХ ПРИБУВ З ГОЛОВНИМ ШТАБОМ НА ІТАЛІЙСЬКИЙ ФРОНТ.

АМСТЕРДАМ, 18. мая. — **Головний командант австрійсько-угорських війск прибув зі своїм головним штабом на італійський фронт.**

Можна надіяти ся, що небаром розпічнеть ся і на прочій боєвій лінії загальний наступ. В напрямі італійської границї відходять щораз то нові війска.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕВОЗЯТЬ З ФРАНЦІЇ ДО ІТАЛІЇ.

ПАРИЖ, 18. мая. — **Російські війска не візьмуть участи у воєнних операціях під Верденом. Російські війска вислано на поміч Італійцям і вони вже прибули до Медіоляну (в північній Італії).**

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН ІМЕЛЬМАН ЗНИЩИВ ВЖЕ 15-ТИЙ З РЯДУ НЕПРИЯТЕЛЬСЬКИЙ ЛІТАК.

БЕРЛІН, 17. мая. — З головної німецької кватирі доносять:

„Наші літаки розвинули знова дуже живу діяльність на західнім тереню війни. Надпоручник Імельман зістрілив вчера 15-тий з ряду ворожий літак".

Най визначнійші німецькі летуни є надпоручник Імельман і поручник Бельке. Оба мають на своїй совісти вже по 15 ворожих літаків.

—o—

У ФРАНЦІЇ БРАК КАПІТАЛІВ.

ПАРИЖ, 17. мая. — **Французьке правительство видало відозву в урядових часописях до капіталістів своєї держави, щоби вони вимінювали вартісні папері (бонди) невтральних держав, а іменно: американські, полудново-американські, данські, шведські, норвеські, голєндерські, швайцарські, еспанські, єгипетські і канадійські, на довжні записи (воєнної позички) французької держави. Ходить о се, щоби в той спосіб піднести курс французьких гроший за границею.**

Як відомо, Франція належить до найбогатших країв на сьвітї. Але капітали французьких міліонерів увязнені в ріжних сьвітових підприємствах. У Франції затягали також в часї мира позички ріжні держави; між иншими сама Росія позичила у Франції около 5 міліярдів франків на будову зелїзниць.

Колиж Франції тепер прийшло ся платити величезні суми гроший за воєнні матеріяли в Злучених Державах, стан готівки дуже змалїв. Тимчасом Злучені Держави кажуть собі за всї доставлені товари платити або готівкою в золотї або у вартісних паперах невоюючих держав. З тої власне причини французьке правительство видало відозву до своїх капіталістів, щоби вартісні папери невоюючих держав вимінали за французькі бонди.

ВОЄННІ ПОЗИЧКИ ФРАНЦІЇ І АНГЛІЇ ДОХОДЯТЬ ДО 24 МІЛІЯРДІВ ДОЛЯРІВ.

ПАРИЖ, 18. мая. — Воєнні позички Франції виносять від початку війни 10.500,000.000, як се виходить зі звіту міністра фінансів. На останнім засїданю парляменту зажадав він нової позички на воєнні цїли в сумі 1.578,270.000 долярів.

ЛОНДОН, 18. мая. — В слїдуючім тижни президент Есквіт поставить внесенє на дальшу воєнну позичку в сумі 1,500,000.000 долярів.

Се буде 11-та з ряду воєнна позичка в Англії. Загальна сума воєнних позичок в Англії зросте на 11.910,000.000 долярів.

В АЗІЇ:

НАСТУП РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ В МЕЗОПОТАМІЇ. — НАМІРИ РОСІЇ В АЗІЇ.

ПЕТРОГРАД, 17. мая. — **Російські війска посувають ся скоро в напрямі міста Мосуль (над рікою Тигром).**

З отсих воєнних операцій можна вносити, що російська армія має намір здобути Баґдад і заняти богату землю між ріками Евфратом і Тигром.

Російські воєнні операції в Мезопотамії викликали якраз в Англії велике невдоволенє. Показуєть ся іменно, що Росія, стративши надію на відобранє земель в Европі, хоче зрівноважити їх здобутками в Азії. Росія, займаючи Персію і Мезопотамію, хоче отворити собі доступ до моря. Тимсамим Росія стала би непожаданим сусїдом Англії з огляду на її посілости у східних Індіях.

Сї воєнні операції російських війск були також головною причиною непорозумінь між Росією і Анґлією на останній воєнній нарадї в Парижи.

В АНГЛІЇ:

ВЛАСТИВИЙ ПРОЦЕС СЕР РОДЖЕРА КЕЙЗМЕНТА РОЗПІЧНЕТЬ СЯ НА ДРУГИЙ ТИЖДЕНЬ.

ЛОНДОН, 17. мая. — **Нині покінчило ся переслуханє ірляндського патріота сер Роджера Кейзмента в поліційнім судї. Як сего можна було надіяти ся, Кейзмента узнано винним за зраду держави. Властивий процес розпічнеть ся на другий тиждень перед судом присяглих.**

Коли по переслуханю всїх доводових сьвідків судія запитав Кейзмента, чи він має що проти переданя його справи судови присяглих, він коротко відмовив: „нї".

Він не зраджував по собі найменьшого зворушеня. З його лиця зовсїм зникнув жаль, який привів його до плачу, коли чув про революцію в Ірляндії і її закінченє. З усьміхом прощав ся зі своїми знакомими.

НА БАЛКАНІ:

ГРЕЦІЯ НЕ УСТУПИЛА ПЕРЕД ДОМАГАНЯМИ АНҐЛІЇ.

БЕРЛІН, 18. мая. — **З Атен доносять, що грецьке правительство не уступило перед домаганями Англії і Франції і не згодило ся на перевіз сербських війск через північну Грецію до Солуня.**

Анґлія зложила остаточно заяву, що перевіз війск з острова Корфу до Солуня відбудеть ся при помочи кораблів.

—o—

АВСТРІЯ І РУМУНІЯ ПІДПИСАЛИ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

БЕРЛІН, 18. мая. — Послїдна надія Анґлії, щоби Румунію здержати від договору з центральними державами, пропала.

З Букарешту доносять, що Австрія і Румунія підписали вчера торговельний договір. Є він зовсїм подібний до договору, який заключила Румунія з Німеччиною. Такусаму угоду заключила з Румунією також Болгарія. Переговори між Туреччиною а Румунією є якраз в тоцї.

Рівночасно доносять телєґрами про неудачний підступ Анґлії. Іменно, коли Анґлійці побачили, що їм не удасть ся здержати вивозу муки з Румунії до центральних держав, анґлійське правительство призначило 15 міліонів франків на те, щоби румуньских властителїв млинів підплатити, аби вони здержали ся від меленя збіжа. Тимчасом румуньске правительство переняло всї млини на власний заряд і вони працюють тепер як ніч так день, щоби центральним державам доставити на час умовлену скількість муки.

—o—

ПОГОЛОСКИ ПРО НЕДАЛЕКИЙ МИР УДЕРЖУЮТЬ СЯ.

ВАШІНҐТОН, 18. мая. — В тутешних дипльоматичних кругах поголоски про мир удержують ся. Хоч президент Вілсон мав заявити, що відповідна пора ще не надійшла до розпочатя мирових переговорів, то вісти, які надходять від воюючих держав, позволяють здогадувати ся, що заостренє поміж ними слабне. На се вказують заяви державних мужів в послїдних часах, яких тон є значно лагіднійший від тону в попередних заявах.

Посол одної із невтральних держав заявив отсе: „Мир може прийти несподївано скоро і я думаю, що він є вже близкий".

Кружить чутка, що президент Вілсон в найблизших днях вишле відозву до всїх воюючих держав і в імени людскости завізве їх до залишеня дальшої боротьби.

ТАЙНІ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ МИРА ВЖЕ ВЕДУТЬ СЯ.

ВАШІНҐТОН, 18. мая. — **Один із поважнійших дипльоматів висказав свій погляд, що тайні переговори в справі мира є вже в тоцї. Свої здогади опирає він на останній „умірковaній" промові французького президента Поанкаре і заяві анґлійського міністра для заграничних справ Ґрея. Іменно Поанкаре в своїй промові не згадував більше про „освободженє" Альзації і Льотаринґії, а Ґрей не говорив більше про розбитє Німеччини. З того можна заключати, що Франція і Англія змінили своє становище супроти Німеччини.**

МІЖНАРОДНИЙ МИРОВИЙ СУД.

ВАШІНҐТОН, 18. мая. — **Посол Ґензели з Місурі предложив резолюцію, яка одноголосно зістала принята. На підставі сеї резолюції президент Вілсон є уповажнений по скінченю війни запросити всї держави сьвіта до спільної міжнародної конференції, на якій покликано би до житя міжнародний мировий суд для мирного полагоджуваня всїх спорів між народами. На покритє коштів скликаня і уладженя сеї конференції ухвалено 200.000 долярів.**

ПОЧТА ДО СТАРОГО КРАЮ.

„Лингенсфйорд" відїде з Ню Йорку в суботу (20. мая).

ПОЧТА ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

„Ню Амстердам" приїде до Ню Йорку в понедїлок (22. мая).

„Фрідерік VIII." приїде в четвер (25. мая).

„Христіяніяфйорд" приїде в пятницю (26. мая).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.
Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.
AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL
За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ВИЗВОЛЕНЄ УКРАЇНИ І ПОЛЬЩА.

В однім з останних чисел Вістника Союза визволення України застановляєть ся др. Михайло Лозинський над питанєм, які притенсії можуть мати Поляки до українських земель, коли центральні держави увільнять їх від російського ярма.

Поляки — виводить автор — опирають ся на сїм, що українські землї належали колись до Польщі і тому вони хотїли би тепер знова прилучити їх до майбутнього польського королївства. Коли би однак українські землї мали бути прилучені до Польщі, то нема причини відривати їх від Росії, бо Росія має до українських земель такісамі історичні права як і Польща. Коли Поляки виказують, що українські землї мають бути злучені з Польщею, то не вистарчить Полякам сказати, що вони так хочуть, але вони повинні виказати, що польська справа заслугує на се. Інтерес Українців вимагає вирвати ся зпід російського ярма, але чи прилученє України до Польщі не було би ще гіршим ярмом?

Признанє українському народови культурно-національної автономії в границях польської держави не було бі нїяким забезпеченєм перед польською нахабностию. Історія виказала, що приміром в Галичинї Поляки з'єдинили всї свої сили на се, щоби розростати ся українським коштом. Коли би ми навіть припустили, що Поляки схочуть шанувати автономію Українців, то всетаки вони були би народом пануючим, а Українці народом від них залежним. Від Польщі увільнив нас її поділ, а тепер ми боремо ся з останками польського панованя. В теперішній війнї надіємо ся визволеня зпід панованя Росії. Коли би однак українські землї мали припасти Росії, то се було би цїлковитим розбитєм надій українського народа.

Деякі нїмецькі полїтики думають, що Польща, коли дістане українські землї, зверне ся фронтом проти Росії, а тимсамим буде жити в згоді з Нїмеччиною. Чи однак сї полїтики могуть ручити, що Польща не зверне проти Нїмеччини своїх сил, опертих на пановаю над українськими землями?

З огляду на се анї безпосередний інтерес Нїмеччини, анї посередний інтерес центральних держав (увільненє від російської небезпеки через визволенє України) не заспокоїть польських бажань. О скільки теперішна війна не дасть підстав до утвореня окремого українського державного орґанізму, то в інтересї українського народа є, щоби з цїлої української теріторії, яка буде в руках центральних держав, утворити правно-державну цїлість в рамах австрійської держави.

Так коротко переповіли ми статю д-ра Лозинського. Міркованя, висловлені ним, є зовсім згідні з нашим національним інтересом. Однак польська преса є невдоволена з тих виводів, а „Дзєннік Польскі" з Дітройт (з дня 9. мая б. р.) — видко на основі староскраєвих польських газет — має відвагу твердити, що Поляки не хочуть панованя над Україною, але противно: вони боронять ся проти Українців! Українці — пише ся ґазета — хочуть забрати Холмщину, а навіть готові признати ся до Білої Руси! Дальше закидає нам ся ґазета, що Україна все йшла на услуги Росії, бо навіть в Галичинї Українці плекали москвофільство, мимо конституційного ладу в Австрії.

Ми не думаємо полємізувати з такими цинїчними виводами „Дзєнніка Польского"; зазначимо лише, що Холмщина є корінною українською теріторією, а москвофільство в Галичинї плекали Поляки якраз на се, щоби ним побивати українську справу. Але Полякам непоправні навіть тепер! Не хочуть нїколи зрезиґнувати з історичних аспірацій, хоч як вони неоправдані. З сього можна заключати, що стало би ся з українським народом, коли би він дійсно дістав ся під польське панованє.

З КАНАДІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Довгий час бороли ся Українцї з провінції Манїтоба за заложенєм учительского семинара в Брендонї. По його заложеню показали ся недостачі: низкий степень науки і брак учителїв для української мови й літератури. Наслїдок сього був такий, що населенє не було вдоволене з учителїв в народних школах і самі учителї відчували брак висшого образованя. З сього невдоволеня скористало правительство і рішило зарадити лихови в той спосіб: Сього року знесено двомовні школи (українсько-анґлійські) в провінції Манїтоба, а з кінцем червня має бути знесений і семинар в Брендонї. Семинаристи, які ще не скінчили образованя, підуть по вакаціях на один рік до колеґії (каледж) в Брендонї. Їх буде 18. Інші, котрі були на низших курсах (їх є 19), будуть ходити до каледж через 2 роки. В той спосіб осягнеть ся висше образованє учителїв Українців, але се образованє буде подаване виключно в чужій мові і в чужім дусї.

Канадійські Українцї не сьміють мимо сього упадати на дусї, але повинні вміти використати і се трудне положенє — для уратованя свого дотеперішного стану посїданя. Зрілий і сильний народ зуміє дати собі раду в кождім тяжкім положеню. Тепер воєнний стан, то годі щось проти сього робити, але прийде мирний час, то тодї треба буде закотити рукави і стати до дальшої працї.

ВОСЬМИГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦЇ.

Робітники борять ся все за скороченєм дня працї. Найновійший клич — се вісїм годин працї на день. Копальняні робітники вже вибороли собі таке скороченє недавно заключеною угодою з компанїстами. Робітники, які є занятї різанєм ґранїтового каміня, забезпечили собі 8 годин працї через пять днів в тижни, а 4 години в суботу. Робітники при зелїзницях самі тепер домагають ся установленя восьмигодинного дня працї. Велике число робітників, занятих при виробах з металю, друкарі і робітники инших спорідненних галузий мають вже давно забезпечений восьмигодинний день і то без огляду на се, чи вони у своїм фаху вправлені чи невправлені, чи мають технїчне вишколенє, чи працюють умово.

Однак є сотки тисяч робітників, які працюють довше нїж 8 годин на день. Вони занятї в фабриках зелїза і сталї, в фабриках бавовни, в фабриках біля, в тартаках і в инших галузях деревляного промислу, на корабельних доках та при ріжних перевозових галузях. До тих всїх видала тепер „Американська Федерація Працї" поклик до орґанїзації і до боротьби за восьмигодинний день працї.

Се є житєве домаганє кождого робітника, бо коли він працює коротше фізично, йому лишаєть ся більше часу на його образованє умове, на здобутє знаня, на відпочинок і на занятє родинними та суспільними справами. А до сього змагає цїле людство, до сього мусить змагати і робітництво. І тому „Американська Федерація Працї" взиває усїх робітників до орґанїзації в робітничі юнії, бо лише в орґанїзації полягає сила.

УКРАЇНСЬКЕ ГОРЕ.

Гей, розілялось ти, українське горе,
Всюди по Европі і геть поза море.
Великан ти єси, український сину,
Чом всюди кориш ся і гнеш свою спину?

Тут за океаном повну волю маєм;
Усі богатіють, а ми нарікаєм.
Наші одиниці працюють подвійно,
А загал — аж встидно! — дармує спокійно.

Всі люди на сьвіті борять ся за волю,
А ми в Америці присипляєм свою...
Ах, черте-демоне, ти на перешкоді;
Маєм силу й розум — любити ся годі!

Любитись не любим і злуки не хочем,
Марними ділами голови клепочем.
Як би ми любились, одну руку мали,
То на першім місци в сьвіті би стояли!

Василь Татарин.

ПОДАТКОВА СПОСІБНІСТЬ УКРАЇНИ.

Україна платить величезні податки на користь російської держави. Сї податки є більші нїж вона повинна платити відповідно до числа свого населеня. В 1911 роцї виносив цїлий дохід з податків в европейській Росії 1.829 міліонів рублїв, а з того Україна заплатила круґло 404 міліонів рублїв. На поодинокі українські ґубернії розложено податок в той спосіб (в міліонах рублїв):

А) Західна Україна:

Волинь	27.1
Поділє	26.8
Київ	125.3
Разом	179.2

Б) Східна Україна:

Полтава	27.9
Харків	51.8
Чернигів	19.1
Разом	98.8

В) Степова Україна:

Херсон	84.7
Катеринослав	41.1
Разом	125.8

Разом цїла Україна 403.8 міліонів рублїв.

Тут не вчислено українських частий ґуберній: Таврія, Бесарабія, Холм, Ґродно, Мінск, Курск, Вороніж і область над Доном. Число Українців в тих ґуберніях є значне, одначе в Росії нема переведеного національного податкового катастру, бо сього впрочім нема в нїякій державі.

ДОВГИ ВОЮЮЧИХ ДЕРЖАВ.

В Америцї панує у декого переконанє, що війну виграє той, хто має більше маєтку. Осьтут подаємо стан фінансів воюючих держав. Тому, що Злучені Держави посередно також інтересовані у війнї, подаємо статистику і сеї держави.

Довги:

	Звичайний довг	Воєнний довг	Процент
Анґлія	$3,485,000,000	$7,284,000,000	$119,000,000
Нїмеччина	1,177,000,000	8,925,000,000	54,000,000
Франція	6,346,000,000	7,913,000,000	186,000,000
Росія	4,537,000,000	3,148,000,000	207,000,000
Австрія	1,047,000,000	2,731,000,000	47,000,000
Зл. Держави	1,344,000,000	—	21,809,000

Воєнний довг союзників є півтора разу більший нїж довг Нїмеччини й Австрії, але і державний маєток союзників є 1¾ разів більший від державного маєтку центральних держав.

Доходи:

	Річний дохід	Державний маєток
Анґлія	$ 918,000,000	$ 85,000,000,000
Нїмеччина	879,000,000	80,000,000,000
Франція	914,000,000	50,000,000,000
Росія	1,832,000,000	40,000,000,000
Австрія	120,000,000	25,000,000,000
Злучені Держави	1,007,000,000	187,740,000,000

До довгів центральних держав треба додати ще довги Туреччини, котрі в части обтяжують центральні держави. Однак підчас війни самі гроші не мають такого значіня, як готові засоби живности і воєнних матеріялів.

ПРАЦЯ АМЕРИКАНСЬКИХ АМБАСАД В ЕВРОПІ.

Невтральність скандинавських країв спричинила богато працї американським посольствам в Стокгольмі, Копенгадзі і Крістіянії. Там шукають помочи, захисту або поради Москалі, Французи, Нїмцї і Анґлїйцї. Не можливо річ дати поміч всїм, але прихильно приймаєть ся кождого і робить ся все можливе.

Американські посольства є спільним місцем для сходин представителїв воюючих держав, хоч не разом вони сходять ся, то поодиноко американські урядники конферують з ними. Та майже нема дня, в котрім би вони не сходили ся разом. Праця посольств зростає з кождим днем і там борете ся під розвагу пляни, які вїдливають иншими нїж звичайними дипльоматичними дорогами і способами. Деколи справи є дуже делїкатної натури і американські урядники мусять поступати з повною дипльоматичною осторожностию.

Торговельні справи, котрі дотичать трох або чотирох держав, треба полагоджувати також, з притім не можна спускати з ока живучих інтересів Америки. Безнастанно приходять просьби о видане дозволу для перевозу американських товарів такими дорогами і способами, які є недоступні тепер для воюючих.

В Стокгольмі (в Швеції) американський посол майже особисто вмішаний у величезний пересилковий рух між Америкою і Росією. Швеція — се зимова дорога для Росії. Але Анґлія контролює море, а Швеція сухопутну дорогу. В додатку обі сї держави не живуть тепер в найлїпших зносинах і тому на перевіз товарів до Росії і з Росії мусять годити ся в кождім поодинокім випадку обі держави за посередництвом Америки. Анґлія, розуміє ся, не має права вмішувати ся до російських транспортів, але вона бажає, щоби всї товари дійшли цїло до Росії. Швеція знова хоче мати запевненє, що всї товари, призначені до Росії, походять з Америки і що Анґлія не має безпосередного інтересу в сїм. Імпорт анґлїйських товарів до Швеції і перевіз тих товарів до Росії через Швецію мусить бути строго контрольований обома правительствами.

В Копенгадзї (в Данії) американський посол мав особливо важне становище з початком війни. Він був посередником між центральними державами і Америкою, а копії писем, що находять ся в архіві посольства, будуть становити важний матеріял для історії.

Посол в Крістіянії (в Норвеґії) має дуже тяжке становище з огляду на місцеві відносини. Коли наслїдком війни збільшив ся перевіз через Норвеґію, уряд американського посольства працював день і ніч.

ГНОБИТЕЛЇ Й ГНОБЛЕНІ.

„Анґлія бореть ся за свободу народів" — клич розсїваний усїми її прихильниками по цїлім сьвітї, особливо в Америцї. Ірляндцї підійміли голову і стали до боротьби за свободу. Революція впала по тижневи. Анґлія дала в практицї доказ своєї свободолюбности в той спосіб, що почала успокоювати зломаних бунтівників смертию. Вони піддали ся і були безборонні. Їх розстріляно, а тепер ще випхнуть ся винних і ставить ся перед суд.

Наслідки сього кроку вже видко. Великодушностию над упокореними Ірляндцями могла Анґлія зискати приклонників і Ірляндців і цїлого цивілізованого сьвіта. Орґанїзація „Сін Фейнерів", до котрої належала невелика скількість членів, стала нинї улюбленою в цїлій Ірляндії. Ірляндцї, котрі відносили ся льояльно до своєї держави, вступали добровільно до війска і бажали побіди Анґлії, — всї вони нинї є скритими або явними її ворогами.

Американські Ірляндцї були в дусї прихильні ворогам Анґлії, але деякі стояли по її сторонї. Нинї цїла Америка, від океану до океану, підняла крик: Анґлія, се кат! Часописи, які доси за всяку цїну боронили престїжу Анґлії і спричинили се, що вільна Америка виглядала від початку війни на союзника Анґлії, — нинї сї часописи не мають сьмілости виступати в обороні такої держави, котра голосить ідеї гуманности, а в практицї є безоглядна, як кождий инший чинник, що має силу і власть.

Сї ірляндські учителї, поети, патріоти і мученики за свободу, котрих тїла лежать нинї в сирій землї, вони закидають брехню всїм анґлїйським пропаґандистам, що хотїли втягнути Америку за всяку цїну до війни по сторонї Анґлії. Американцї не дадуть ся тепер втягнути до очайдушної війни. Камінє на улицях заговорило би проти такого союза. Американцї пригадують собі нинї свою декларацію независимости і знають, що авторів сеї декларації була би Анґлія покарала такою самою смертию, якою покарала тепер тих, що підписали декларацію независимости Ірляндії. Кров мучеників має свою силу. Вона наглядно доказує, що гнобителї, які проливають сю кров, не можуть знайти поперта у тих людий, що мають почутє справедливости. Само чувство людскости бунтуєть ся проти насильства. І тому дїйсні люди будуть стояти все по сторонї гноблених.

PATRICK H. PEARSE
THOMAS J. CLARKE
THOMAS McDONAGH
JOSEPH PLUNKETT
EDWARD DALY
M. O'HANRAHAN
WILLIAM PEARSE
JOHN McBRIDE
CORNELIUS CULBERT
J. J. HEUSTON
EAMONN CEANNT
MICHAEL MALLON
ROLL OF IRISH HEROES

СПИС ІРЛЯНДСЬКИХ ГЕРОЇВ.

Ірляндія присягає пімсту Анґлії за вікове гнобленє ірляндського (айриського) народа — на могилї героїв, котрих анґлїйські тирани стратили за їх посьвяту для вітчини.

Ірляндія каже:

— Анґлія називає тих найлїпших моїх синів зрадниками! Се неправда! Ірляндець, що бореть ся за свободу Ірляндії — не є зрадником, але вірним сином своєї вітчини! За невинну смерть моїх вірних синів я присягаю тут пімсту катам і поти меча не зложу, поки в Ірляндії мій нарід не буде мати волї!

* *
*

Як Анґлія нищила Ірляндію, таксамо Росія нищила Україну. Вона таксамо її гетьманів і всїх найлїпших синів України мучила, катувала, а за тї злочини також цїла Україна повинна у своїм серци присягнути Московщинї пімсту.

І Україна скаже Московщинї:

— Неправда! Українець, що бореть ся за волю України, — не є зрадником, але вірним сином своєї вітчини! За невинну смерть моїх вірних синів я присягаю тут пімсту катам і поти меча не зложу, поки на Україні мій нарід не буде мати волї!

ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЗАНЯТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Від десятника Українських Січових Стрільців. Антона Володимира Кузьмича, кандидата адвокатури, записав др. Осип Назарук і подав у „Громадськім Голосі" ось-що про подорож відпоручників Українських Січових Стрільців на заняті українські території:

Нас девятьох виїхало зі Львова дня 7. лютого 1916 р. на Волинь з припорученя команди в цили вербованя тамошних Українців до Січових Стрільців. З офіцирів були: сотник Дмитро Вітовський, четар Микола Саєвич і четар Михайло Гаврилко (два перші галицькі Українці, третий родом з російської України). Крім того було нас 6 Стрільців: я, десятник Романюк (матурист) і Стрільці: Романків(студ. прав), Вовк (молодий селянин) і ще два, молоді селянські хлопці, назвищ котрих не знаю. Виїхали ми о год. 10½ перед полуднем зі Львова і ніде не стаючи, приїхали до Володимира Волинського того самого дня о год. 10½ в ночи, значить їхали рівно 12 годин. Тут я, Романюк і Романків висіли й удали ся до етапної команди, а наші товариші поїхали до Луцка.

Місто Володимир знищене тільки в ринку і то частиною, а саме в найкрасшім місци. Спалили ту часть козаки. Були-б і решту спалили, але люди, як оповідали нам Жиди, викупили ся готівкою. В місті рух значний, осьвітлене добре, газове. В місті є такі церкви: Успенська (катедральна), основана ще в 1160 р., дуже гарна й велика; її хрест звернений в напрямі на Київ; монастир Василіян з приходською церквою, (де тепер мають помістити польську школу); церква Василівська, основана, як нас інформували, на спомин осліпленого теребовельського князя Василька, та церква св. Миколая. З духовенства лишив ся тільки батюшка Мойсеєвич. Улиці широкі, є готелі й цукорні; один готель („Брістоль") цілком порядний. Населенє говорить по українськи: навіть Жиди знають дуже добре нашу мову й дивували ся тільки, що ми, інтеліґенти, говоримо „простою мовою". Чути також мову жидівську, а декуди московську й польську. Ми переночували в кватирунковім уряді. В етапній команді були вже поінформовані про наш приїзд і заявили, що дістали припорученє помагати нам, і розглядають ся вже за більшим приміщенєм для новобранців У. С. С. Офіцири Поляки. Ми при помочи їх уряду вишукали кватиру з 4 більших покоїв у домі якогось чиновника Новака, при улици Дубенській (чисел на домах звичайно нема, зате є імя властителя). Дім був цілком порожний, хладженє одержали ми від кватирункового уряду. Першого дня відвідали ми бурмістра міста Володимира, галицького Українця, ґімназіяльного учителя з Рогатина, д. Гната Мартинця, надпоручника армії. Він приняв нас у себе вдома дуже чемно й радо поінформував нас про місцеві обставини. В вечер того самого дня прийшов до нас галицький Українець др. Пеленський, автор відомої праці про старинний Галич. Про наш приїзд довідав ся він від тамошного Жида Якова Гольдфарба, бухгальтера, котрого ми передтим зустріли коло маґістрату з „Українським Словом", яке він розпродував. Гольдфарб зараз звернув нам увагу, що є вже оповіщенє маґістрату в українській мові. Др. Пеленський поінформував нас, що в місті є тамошні дуже сьвідомі міщани, богатші люди, котрі дуже цікавлять ся українськими справами. Ми пійшли з ним до одного такого міщанина (назвищ навмисне не подаю) та застали в нього українські книжки галицьких видань, часописи й загалом усе, що тепер у нас виходить, як також готове поданє в справі основаня української школи; на се поданє зібрано опісля богато підписів; дозвіл на відкрите школи вже прийшов; школа буде на передмістю Ридовичі (але дуже близко ринку). Як ми ще сиділи в того поважного міщанина, котрий приймав нас гарно, ввійшли в хату дві інтеліґентні жінки й один мущина, також інтеліґент, уже сивий, і привитали нас з порога словами: „Ще не вмерла Україна!" Розмова йшла виключно про українські справи; особливо інтересували ся вони Українськими Січовими Стрільцями. „Не думайте, що наш нарід тут спить — казали вони — дайте йому надію, що Москалі не вернуть, то до Січових Стрільців зголосять ся зараз сотки". З дуже приємними вражінями розійшли ся ми по тій розмові.

Тимчасом дня 11. лютого приїхав з Луцка наш четар Е. Саєвич, де зголосив ся в команді. Від того дня сидить він постійно в Володимирі яко начальник нашого комісаріяту. Сотник Вітовський має місце осідку в Ковлі при ул. Луцькій, а четар Гаврилко в Луцку (улиці ще не подав нам). Четаря Саєвича приняли в етапній команді офіцири дуже прихильно. Мене й Романкова приділено Саєвичеви, а Романюка Гаврилкови. До роботи українського січового комісаріяту відносять ся тамошні австро-угорські офіцири прихильно.

Перший раз виїхав в округ четар Саєвич зі мною дня 13. лютого, а саме до місточка Любомлі. Місточко се подібне напр. до Косова, досить знищене пожежою, богато в нім Жидів, бурмістр Поляк (капітан). Школа польська, є й польський сьвященик. Зустріли ми там галицького Українця, котрий поінформував нас про відносини, де можна споїдівати ся ліпшого вербунку. Християнське населенє міста говорить чисто по українськи та симпатично згадує Мартинця. Ми були в селах: Кузнище, Головно, Нудижі, Мшанець, Городно, Скрипиці. Ми їхали возом, форшпанами з села до села. Села не знищені, дороги дуже кепські, рідкі й далеко від сіл. Села досить порожні (в Городні, Нудижах і в Головні досить людий, а в Мшанці всі лишили ся). Попів нема ніде. Ті люди, що лишили ся, оповідали нам, що козаки силою їх виганяли. Околиця лісиста й мочаровата, земля зла, пісковата та потребує богато гною. Людий з тих сіл називають полудневі сусіди „Поліщуками". Ходять вони в личаках з лика. Хліба мають досить, величезний бохонець коштує 34 сотики, яйця по 6 сотиків. Богато мочарів і неужитків. — У Скрипицях гостили нас мужики медом і иншими добрими річами. Таксамо в Головні. Побачивши інтеліґента, починають говорити дуже ломаною польщиною, щойно опісля говорять по українськи. Називають себе „Малоросами", а нашу мову „простою". Знають, що їх край забрали колись Москалі. Неграмотних дуже богато, а й ті, що вміють читати, не розуміють звичайно перечитаного, коли самі читають, тому, що перейшли російську школу та добачують у друкованім слові російщину. Але як перечитати їм з добрим українським виговором, то розуміють і тішать ся. Церкви такі, як у нас (з банями), та гарні, як писанки. Тепер богослуженя нема, але люди за дозволом самі сходять ся до церков і спільно молять ся. Нарід скрізь домагаєть ся школи. Наша пісня живе ще в устах народу зовсім чиста. Тільки в салдатських піснях мішають уже московські слова. Про Галичину не знають нічого крім того, що тут переслідують наш нарід. Коли ми їм кажемо, що се неправда, що наш нарід має в Галичині свої школи, депутатів до думи (послів) і волю, то дуже дивують ся та радо про се слухають, тим більше, як говорить ся до них по українськи. Нарід знає про Володимира Великого, про Богдана Хмельницького та про Шевченка, а декуди і про Мазепу яко українського гетьмана. Можна їх дуже скоро цілком осьвідомити. Такі поїздки Українських Стрільців мають знаменитий успіх.

Дня 22. лютого виїхали ми до Калусова й околиці. Ся околиця під українським національним оглядом значно сьвідомійша. Тут мужики уживають навіть слова „Українці", „Україна". Лучають ся дуже сьвідомі місцеві інтеліґенти. Мають українські книжки, на память знають дещо з Шевченка, інтересують ся цілим українським рухом, інтеліґентнійші очікують визволеня України зпід російської кормиги. Одначе думають, що в Галичині Українці мають меньшу волю ніж у Росії та що тут нема українського руху, а є тільки в Полтавщині й Харківщині. Дивують ся, коли їм сказати про український рух у Галичині. Знають там співати „Ще не вмерла Україна". В сїй околиці були ми в селах: Будятичі, Лішня Стара й Нова; в Новій є галицькі мужики зі Сокальщини, що зайшли там перед 25 літами; добре їм там поводить ся; вони дуже цікавили ся нашими оповіданями про Галичину й дуже кепсько згадували „правибори" та тішили ся, що правибори вже скасовані. Цікавили ся й самі запитували про права української мови в Галичині, навіть жінки. Коло Калусова є також польські кольоністи, а чеські мужики від недавна. Дальше були ми в Черняхові, Осмиловичах, Морозовичах, Русовичах і Литовижі (вже на границі Галичини), Молникові, Божанці, Верхневі, Руснові і Бискупичах Шляхотських. В тих селах земля гарна й добра, люди заможні. В деяких селах казали люди: „Колиб прийшли наші війска з вашого боку й з нашого тай разом зійшли ся, то ми дали-б собі раду".

ДР. ОСИП НАЗАРУК,
воєнний кореспондент українських часописий в Галичині, приділений до головної кватири Українських Січових Стрільців.

ГЕРОСТРАТ.

Історично-психольоґічна студія.

Геростран — се імя чоловіка. Історична — се така справа, що на правду була або є. Психольоґічна студія — се наука, що відносить ся до людської душі.

Хто-ж то був Герострат, що про нього пишуть такі студії? Був се чоловік, що жив тому 2 тисячі 300 літ в дуже старім, грецькім місті Ефезі. Що-ж такого зробив Герострат, що про нього доси не забули? Аби се зрозуміти, треба бодай коротенько пізнати його родинне місто і тодішні часи.

Старогрецьке місто Ефез належало до 12 богатих і високо культурних (осьвічених) міст на побережу Малої Азії. Воно було довгі часи дуже славне місто, славне своєю торговлею і богацтвами, своїми фільософами, малярами, поетами і будівничими. Було то ще на сотки літ перед різдвом Христа. Але й потому слава того міста не упала скоро. В нім відбували ся великі вселенські собори, а між ними й собор, знаний в історії церкви під назвою „розбишацького", бо на нім дуже бурливо сперечали ся над якоюсь єресю. Але хоч які чуда-дива діяли ся в тім старім місті Ефезі, то таки найбільше розголосу в народі грецькім і в цілім сьвіті аж по нинішний день мало се місто через величну сьвятиню, що стояла за містом. Була вона дуже старинна, дуже гарна і така велика, що її стеля спочивала аж на 128 грубезних камяних стовпах, гарно вироблених, з котрих кождий був на 19 метрів високий. В тій сьвятині почитав нарід богиню Артеміду, чисту дівицю, дочку найвисшого грецького бога Зевеса і богині Лятони. Нарід уважав Артеміду за опікунку людий і зьвірят, котра сприяє дівчатам, дає їм добрих чоловіків, сприяє молоденьким матерям при породах і плеканю худібки та помагає війску до побіди над ворогом. І за те шанував грецький нарід ту стару сьвятиню, хоч його мудрці-фільософи не вірили вже ні в Артеміду ні в инших старих богів тай казали, що може бути тільки один правдивий Бог. Але й вони шанували ту сьвятиню, шанували її тому, бо шанував її весь нарід, що сильно привик до неї. Тай нікому не приходило на думку нищити ту стару памятку грецької краси. Навіть вороги, що нераз туди бушували, з пошаною обходили стару сьвятиню дівочої богині Артеміди, опікунки житя грецького народу.

Аж в р. 356 перед Христом знайшов ся таки свій чоловік, родом з Ефезу, що підніс злочинну руку на ту стару памятку грецького народу і серед ночі, коли нарід не міг гасити, підпалив ту сьвятиню. Ціле місто й околиця з острахом дивили ся на те, як горів старий храм. Той чоловік, що допустив ся такого діла, називав ся Герострат. Він не крив ся з тим, що зробив. Його зловили і взяли на муки. Тоді він признав ся, що підпалив сьвятиню за те, щоби його імя набрало розголосу і щоби його як славного чоловіка не забули найдальші поколіня. Від годі, як хто для власної слави зробить зле діло, то таку славу називають геростратовою славою.

Учені нераз застановляли ся над тим, що Герострат зробив і прийшли до переконаня, що Герострат був хорий на голову, мав хору душу. Значить, зовсім божевільний він не був, але розум у нього не мав рівноваги; у нього була хоробдива жадоба слави, а не було розуміня, що правдиву славу мож здобути тільки добрими ділами, котрі приносять хосен народови.

Спалену Геростратом сьвятиню відбудував грецький нарід ще величавійше ніж була передтим. Правда, нині її нема. Але зникла вона тоді, як прийшов час на неї, то є тоді, як нова віра заволоділа цілим грецьким народом, — а не тоді, як того хотіло ся Геростратови.

В школах цілого сьвіта вказують молодіжи всіх народів на поганої слави імя і діло Герострата і в той спосіб виховуючо впливають на молодіж.

ПІСНІ З ХОЛМЩИНИ.

Ой, біда наша побідила ся,
З молоном наша помішала ся.
Аби раз, аби раз,
То не буде другий раз.

Ой, там за горами, де сонця немає,
Там моя милая голубка страдає.
Скрила ся від мене небом і землею,
А я тут зістав ся во вік сиротою.

А всьо через очи, коби я їх мав,
За очи карії я-б душу віддав.

По ночам не сплю я і по дням не їм,
Горілки не пю я, я зовсім здурів,
А всьо через очи, коби я їх мав,
За очи дівочі душу-б я віддав.

В церков не ходжу я, Богу не молюсь,
В коршмі не сиджу я, гараку не пю.
А всьо через очи...

Взяв би я бандуру, тай заграв, що знав,
За всю тую дуру сам бандуров став.
А всьо через очи...

Се варіянт знаної добре також у галицькій Україні пісні, що співаєть ся тут подібним напівом. Особа, від котрої записано, переплутала тут фраґменти двох пісень.

* * *

На щось брав, колись знав,
Мене невеличку,
Мене мама виховала,
Яу перепеличку.

На щось брав, колись знав,
Я не вмію прясти,
Буде твоя челідонька,
Ґавґанами трясти.

На щось брав, колись знав,
Я не вмію шити,
Буде твоя челідонька
Нагая ходити.

На щось брав, колись знав,
Я не вмію жати,
Буде твоя челідонька
Хліба виглядати.

На щось брав, колись знав,
Я не твоя рівня,
Бось ти ткач, ниткопліт,
А я бондарівня.

Ой, чи любиш, чи не любиш,
Не кажи нікому,
Бо то люди порозносять,
Як вітер солому.

Ой, їхав я коло млина,
Стоїть дівча, як калина,
Там то очи, там то брови,
Там то дівча до розмови.
Не міг'єм сї надивити,
Мусів'єм сї оженити.

Зажурив ся чумачина,
Що копієчки нема,
Сидить, лопає очима,
Як голодная сова.

Пив я водку і наливну,
Музикантів нанимав,
До того я догуляв ся,
Що в поліцію попав.

Боже, з неба високого,
Глянь на мене молодого,
Глянь на мене, Тебе прошу,
Дай мні дівчину хорошу.

В Холмщині співає нарід чимало пісень таких, що їх співають і в Галичині, як напр. „Не ходи Грицю", „У сусіда хата біла" і т. п., що між иншим становить доказ цілковитої культурної єдности обох країв.

Село Вербковичі, Грубешівського округа.

З уст народу записав
Пеленський.

П О Д Я К А.

Я низше підписаний член Товариства „Запорожської Січи", від. 206 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за виплачену мені дня 13. мая с. р. запомогу в квоті $35 з фонду убогих за мою невиліччиму недугу. Желаю У. Н. Союзови як найкрасшого розвою. Ще раз сердечно дякую Панам Головним Урядникам і всім членам 206. відділу за те, що не забувають в потребі своїх братів хорих, покалічених і нещастем навіщених від Господа. Дай вам, Боже, всім гаразд. Щоби вас Господь Бог сохранив від всякого нещастя.

Василь Козак.

В ЧУЖИХ ОЧАХ.

Сьвіт, се ріжнобарвний калейдоскоп, в котрім кожда животина, кожда річ, виджена з ріжних сторін, представляєть ся в ріжних красках. Краски сї в міру рухів калейдоскопа, одні щезають, а другі знова родять ся на місци затертих.

І людські очи, се нїщо инше я мистецькі калейдоскопи, котрими кожда людина збирає всякі можливі краски. Сї знова дорогою нервів відповідно вражають людський мозок і там будьто гинуть, будьто затримують ся в даній мозковій части.

І для того якраз, що нині „що голова, то розум" себто, що кожда людина має свій розум, котрим руководить ся, весь сьвіт прибраний ріжними красками.

Кожда річ, кожда животина, в очах сьвіта прибрана тими красками і то або питомими або прибраними або иноді і наділеними.

Як кожда річ, кожда животина, так і чоловік, яко совершенне єство в природі, прибираєсь ріжними красками — в кождім того слова значіню.

Чоловік, родина і цілий нарід вкінци в чужих очах не однаково представляєсь, не однакову видає краску у всесьвітнім калейдоскопі. Ще яснійше: народ своєю краскою не будить завсіди в чужих очах правдивого понятя о собі.

От вам примір і з нашого народу.

Відбував ся у Філядельфії великий німецький базар. Жилава вдача українського народу любить всюди брати участь.

І сим отже разом між иншими добрими цілями ми здобули собі клаптик закутного місця в чужій палаті, назвали його українською оселею, обвели синьо-жовтим вінком з написю „Lemberger Ukraine", в хатчині усадовили хазяїна і хазяйку в нашім народнім строю і так в цілости піддали українську душу на міжнароднім базарищу під ріжнобарвний калейдоскоп.

Яке вражінє робила наша будка? За що нас чужі уважали? Яка нам користь?...

Якість вражіня і загальної думки залежала по перше від якости (загального знаня) обсервуючих чужих очий, по друге від якости річий, гармонії і будови української будки.

Чим будинок більше гармонізуєсь, чим більше красить ся естетичною оригінальностю, чим більше питомий, тим додатнійші, тим прихильнійші вражіня-краски викликує у всесьвітнім калейдоскопі — чужих очах, обзнакомлюючи їх зі своїм смаком і красою.

Завдяки декораторам хатка наша виглядала мов українська палатка. Не богата, але харна, заокруглена, до смаку прибрана, сьвітила ріжноманітними красками веселки так, що поривала за собою кожде око, котре мимоходом глянуло туди. Як з одного боку усипляє чоловіка ніжна мельодія співу, так з другого боку захоплює його гармонія красок, що мерехтить, як луч сонця, перепущений крізь перлисту кроплю води.

За що нас уважали? Чиїми синами називали?... Трошки воно сьміхом збирає, та родить ся сором чи смуток, коли хочу відповісти на се.

Як сидів весь час в будці, то що дня майже чужинці уважали нас: одні за Індіян, другі за Болгар, треті за Турків, инші Сербами називали, ще инші казали, що ми Мадяри, а навіть і циганами звали нас. А лиш мало було таких, котрі-б, не глянувши на напись „Lemberger Ukraine", убрали нас в правдиву краску. Та бо ще із назви „Ukraine" не всі були мудрі... Хазяйка мусіла тратити кілька хвиль, аж тоді доперва чужинець годив ся з Україною, та налюбувавшись нашою палаткою, або купував дещо або брав „ченс".

Так воно вже дієть ся в природі, що все, хоч би і давне, але незнане або оклеветане, мусить зразу носити всякі назви, всякі краски, мусить по чужій думці тинятись із загороди в загороду, заки стане на правдивих ногах, заки сьвіт його пізнає і признає. Так дієть ся з народом, так дієть ся і з одиницями.

Така сумна доля постигла і наш народ. За що то вже нас не уважають, куда нами не гонять, якими неправдами обшивають, заки вкінци пізнають, що Українці то живий народ. А кілько то ще треба праці, щоб під той всесьвітний калейдоскоп пійшло і наше житє духове, наша культура. Хто винен тому?

Яка користь нам? Безперечно велика і то моральна і матеріяльна. Український народ в очах сьвіта був малознаний, а коли знаний, то кривльно. Донедавна український народ мав більше ворогів ніж прихильників. І ті народні вороги якраз притемнювали нашу славу і наш рід, перечили істнованє українського народу або називали нас своїми синами. Але правда як не тепер то в четвер виходить на яву.

Українські одиниці старали ся збити всі ті неправди, одначе заслаба була їх праця.

Доперва останні хвилї — воєнна луна кинула правдиве сьвітло на наш народ.

І коли наш народ в старій вітчині відразу зрозумів вагу і ціль воєнного дзвона свободи і, як Січові Стрільці, пійшов на міжнародний порахунок упімнутись о своє „я", то ми в Злучених Державах повинні як не ділом то словом пособляти імени того народу, котрого синами чуємось.

Як богато моральної користи принесли нам брошурки „The Forgotten Nation"! Кілько то чужинців пізнало нас яко народ! Якраз такими і тим подібними брошурами — хто-б їх не видавав — американська Україна повинна ширити своє „я" серед чужинецького сьвіта, а меньше уганяти за уличною непотрібною політикою та за неправними медалями, ордерами і признанями заслуги, як воно декуда дієсь.

Як приємно було, коли Українець Т. Грицей витав австрійського амбасадора, барона Звіденека, в імени Австрійців; як мило було, коли барон любував ся нашою піснею; як ми вдоволялись, коли амбасадор двічи заходив до нашої палатки... Кому лежить дійсно на серци добро й імя свого народу, той певно не понехає жадної нагоди до сего. Коло нашої будки пробували що дня наші одиниці. Між иншими радо пробував у нас майже що дня п. В. Зуґаєвич, урядник консулярний, др. В. Городиський та инші члени комітету, котрими проводив Всч. о. Пик яко предсїдатель.

Щира подяка належить ся всім тим одиницям, котрі в якийнебудь спосіб причинили ся до звеличеня своєї української будки.

В. Коваль,
писар ком. укр. будки в Філядельфії.

ВІЧЕВИЙ РУХ.

Віча для маніфестованя самостійности українського народу, для протесту проти прилучення східної Галичини до Польщі, для орґанізованя помочи нашим братам за морем, котрі хочуть освободити Україну з національної неволі, і для заложеня Федерації Українців у Злучених Державах, відбудуть ся:

20. мая, в Карнеґі, Па. Початок о 7. год. вечером.

21. мая, у Лічбурґ, Па. Початок о 2. год. пополудни.

28. мая, в Пітсбурґу, Па. Початок о 3. год. пополудни. Галя буде подана в часописях.

29. мая, в Трентон, Н. Дж. Початок о год. 7.30 вечером.

30. мая, в Бофало, Н. Й. Комітет подасть до часописий галю і годину.

На тих вічах буде реферувати п. Мирослав Січинський, і будуть промовляти також инші бесідники; на Лічбурськім, Пітсбурськім, Бофаловськім і Нюйорськім вічу буде говорити п. Микола Цеглинський зі Швайцарії.

Федерація Українців запрошує на ті віча всіх Українців.

За Федрацію Українців,
Др. Володимир Сіменович.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Остання пригадка для Українців з Ню Йорку і околиці.

Пригадують ся, що представлене „Борці за мрії", приготовлене російськими Українцями на дохід видавництва своєї часописи, відбудеть ся вже в найблизшу суботу, дня 20. мая, о годині 7.30 вечер в „Арлінґтон Гол" (Ст. Маркс Плейс, ч. 19). Кождий Українець і кожда Українка повинні поперти сю важну справу.

Голосіть ся по свої гроші!

Перед кількома роками збанкротував в Ню Йорку „банк" Францішка Пшестшельського (Przestrzelski), який містив ся в будинку під числом 185 Стентон стріт (ріг улиці Аторней). По зліквідованю сього „банку" показало ся, що його депозиторам масть ся виплатити певні квоти від вложених там ощадностий. „Департамент Праці" нюйоркського стейту пошукує тепер за ріжними депозиторами, котрим належать ся якісь гроші. Із довгого спису людий ми вибрали всіх Українців (між ними можуть лучити ся і Поляки) і оголошуємо їх понизше на те, щоби вони зголосили ся на адресу: **Department of Labor** (State Industrial Commission, Bureau of Industries and Immigration), **230 Fifth Avenue, New York City.** Интересовані дістануть у тім стейтовім бюрі безплатні информації щодо належної їм квоти і до кого треба удати ся по відібране своїх гроший.

Ось сей спис людий, покривджених колись „банком" Пшестшельського:

Євдоха Атаманюк, Юлія Бжезінська, Марія Бобик, Петро Білецький, Катерина Царик, Стефан Читайло, Анна Хумель, Анна Хоін, Михалина Душеньчук, Паранька Ділчук, Параня Добренко, Михайло Добренко, Микита Дячин, Розалія Демчишин, Роман Длуґош, Ів. Дячун, Анна Добровольська, Тома Длуґош, Филимон Сац, Іван Ґавронський, Василь Ґилета, Павліна Ґоляс, Ілько Ґейтота, Олєнор Ґолубович, Михайло Ґерльок, Григорій Грицишин, Гринько Гладкий, Ілько Ґоран, Льопґін Ґафткович, Йосиф Єзерський, Анна Кіт, Одекса Комаринець, Катерина Круль, Петро Карпінський, Іван Кушнір, Іван Крет, Альфред Крижановський, Вилька Кушмер, Емілія Буратковська, Марія Кафтан, Марія Квєцєнь, З. Ковальковська, Майк Лібер, Т. Лемішовський, Роман Ландрак, Никола Лукович, Вінкентій Лициняк, Семен Лучка, Марта Мармолевич, Антін Мановіта, Марія Миколин, Марія Маншевська, Юлія Маришевська Дамян Матчак, Марія Мокила, Никола Мишольовський, Франко Майснер, Станислав Никель, Каролїна Новак, З. Оґоновська, Михайло Пташок, Йосиф Пєкоцінський, Йосиф Патрун, Теодор Палюмновський, Текля Поліщук, Максим Пастер, Адам Прус, Настя Починок, Іванна Пачковська, Петро Пахолок, Анна Погорчак, Михайло Патерняк, Михайло Пец, Вінкентій Понісковський, Йосиф Пачка, Михайло Рокош, Тр. Січка, Віктор Сорозан, Володислав Шевчак, Іван Сімонович, Розалія Савіцька, Василь Сокіцька, Ксеня Щербата, Марія Старух, Марія Шляцак, Іван Сміт, Марія Сидорович, Анна Садівник, Станислав Слота, Лев Серединський, О. Солкис, Лука Товпишка, Марія Тиндик, Іван Томасевич, Никола Тобака, Ева Усінська, Магдалина Войцік, Володислав Патер, Іван Вільґан, Фр. Заборський, Киприян Запіняк, Марія Варжецька, Андрій Ґаска, Іван Білан, Войтїх Волюяк, Розалія Вальків, Віліям Сілінський.

Страйкові розрухи в Ансонії.

Ансонія, Конн., 18. мая. — Вже два тижні страйкує тут около 500 робітників (переважно чужинців) з фабрики „Ансонія Мануфактюрінґ Компані". Понад 100 страйкерів зібрали ся нині пополудни в соціялістичній галі, а відтак деякі з них скрили ся за кунами дерева і зблиза недалеко фабрики та почали відтам стріляти з рушниць на перший поверх фабричного будинку, де працювало около 200 людий, які не виходили на страйк. Решта страйкерів напирли силою на поліцію і спроваджених з Ню Йорку вартівників, що стояли на сторожі фабрики. Усі ті вартівники і полісмени були приневолені скрити ся до фабрики, відки почали стріляти на напираючу товпу. Пострілено 5 страйкерів, з котрих один, Кароль Толко, находить ся тепер у шпитали з кулею в шиї. Він мабуть умре. На місце розрухів прикликано всіх місцевих полісменів і пожарників, які порозганяли кілька тисяч зібравшого ся народу. Площу довкола фабрики обведено шнурами і розставлено сильну сторожу. Відтак завізвано ще поліцію з Ню Гейвен і Ватербури, а крім того повідомлено про розрухи ґовернора стейту і повітового шерифа. З тих робітників, котрі в часі нападу працювали в фабриці, не ранено нікого. Страйк — як сказано висше — триває уже два тижні. Суперінтендент фабрики не хоче вдавати ся із страйкерами в ніякі переговори.

Страйк в Ньюарку.

В Ньюарку, Н. Дж., вийшло на страйк дня 17. мая 200 робітників, які були затруднені при виробі ріжних куфрів, пасків і т. п. Ті страйкери жадають признання юнії і підвисшення платні о 30 процент.

Трилітний синок вибавив батька з клопоту.

В місті Портсмут, Огайо, жиє родина Джорданів: батько, мати і чотирох синів. Одного разу зайшли сусіди до дому Джордана і знайшли Джорданову мертву на підлозі. Дали знати на поліцію, а та арештувала цілу родину. При допиті сказав 8-літний син Джордана Джордж, що маму застрілив батько (на імя Рой) за те, що не хотіла встати рано з ліжка, аби зладити йому на час сніданє. На підставі сього зізнаня старого Роя мали судити за убийство і вже навіть приготовляли ся до судової розправи. На похорон Джорданової пустили лише чотирох синів під охороною шерифа, а їх батька замкнули до темниці.

Оноді запровадили власти малого Джорджа (того, що обжалував свого батька) і його 3-літнього братчика Фреда до слідчого судії, котрий мав їм задати кілька питань в справі полишеного їх мамою завіщаня. Заки ще судія почав ставити свої запити, маленький Фред, показуючи пальцем на Джорджа, запитав ся: „Джордж, а що ти забив маму?" Джордж звісив голову на долину і не відповів нічого. Присутні урядники підхопили се питанє дитини і поспитали Фреда, як Джордж убив свою маму. — „Стрільбою", відповів Фред. Після того стали допитувати ся Джорджа, чи се правда, що його братчик каже. Джордж признав ся. Він бавив ся стрільбою і не знав, що вона була набита. Потягнув за язичок і куля влучила маму в голову.

Засуджений за недбальство.

Старий сторож, Джеймс Сілк, при одній зелізничій рампі в Стейпелтон, С. Ай., зістав засуджений на 6 місяців криміналу. Він признав ся на судовій розправі, що минулої суботи був пяний і через те не замкнув на час рампи, при якій він був сторожем. Надїхав зелізничий поїзд, вдарив у переїзджаючий віз і поранив тяжко 3 особи. За своє недбальство мусить тепер старий Сілк покутувати.

Дитина вдавила ся пипкою.

В одній родині в Ню Йорку збудила ся коло півночи 3-тижнева дитина і почала плакати. Мама дала немовлятку фляшку з ґумовою пипкою і вона заспокоїла ся. По хвили почула мама, що дитина дусить ся. Пипка відірвала ся від фляшки і застрягла дитині в горлі. Мама післала сейчас по лікаря, а сама пробувала всіх способів, аби уратувати немовля. Лікар прийшов і виняв пипку з горла дитини, але дитина була вже мертва.

Перекупство в державнім уряді.

В Ню Йорку арештовано в четвер цлового урядника, Крістофера Фортмана. Державні власти викрили цілу систему перекупства, яка заподіяла правительству величезну шкоду, оцінену на сотки тисяч долярів. Ошуканство діяло ся в тютюновім промислі. Фортман, який понад 10 років повнив службу державного колектора податків за ріжні тютюнові вироби, побирав від торговців і фабрикантів долішної части східного Ню Йорку сталу місячну платню, а за те приймав від них фальшиві звіти. Окрім Фортмана мають ще арештувати инших урядників.

Клопіт з водопадом Ніяґари.

Злучені Держави і Канада мають клопіт із звісним водопадом „Ніяґара". Тутешнє правительство висилало вже кілька разів протест до правительства в Канаді, аби оно не брало такої великої скількости води з ріки над водопадом до своїх електричних фабрик. Саме тепер канадійські власти вислали до Вашінґтону погрозу, що як правительство Злучених Держав вишле до Канади ще один подібний протест, то Канада відмовить ся продавати свою електрику (вироблювану саме тою водою, о яку іде спір) на американськім боці. Виконанє сеї погрози здержало би в Бофало і в цілій околиці сього міста сотки ріжних промислових заведень.

Викопав на городі золото.

Ланкастер, Огайо, 15. мая. — Гомер Геджес з Аманди копав коло свого дому город і викопав бляшану скринку, в якій було $500 в золоті. Ся загорода належала передтим до старої пари людий, які мабуть от гроші закопали в землю, а потім не могли їх віднайти.

Пропав дорогий нашийник.

Нюйорська поліція розшукує ся по всіх усюдах за нашийником одної богатої пані (її імя держать в тайні), яка дня 5. мая відложила його при пробираню на бік. Де подів ся сей нашийник, пошкодована пані не знає; знає лише те, що він коштував 50 тисяч долярів.

Американка має стати царицею на далекім острові.

Панна Емілія МкКой з Бріджпорт, Конн., котра здала щойно іспит на лікарську доглядачку, гладає тепер за кораблем, який мав би її відвезти на острів Піткейрн, положений на Спокійнім океані, де її батько Матій є вже від довшого часу необмеженим володарем. Панна Емілія перебуває вже повних 11 років в Америці, куди батько вислав її на студії.

Перед 129 роками збунтували ся були на однім англійськім кораблі моряки, котрі висїли на безлюднім тоді острові, якому пізнійше надано назву Піткейрн. Тепер сей остров належить до Англії. Його мешканці з собою близько посвоячені, а мають лише 5 родинних назвиск. Всї говорять англійською мовою, не знають і не мають ніяких гроший, а занимають ся рільництвом, научанем у школах, ріжними домашними науками і взагалі всім тим, що кождому до буденного житя потрібне. Всї мущини і жінки, які скінчать 17 років житя, мають рівні права і привілеї.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Хоробрість українського полку.

З австрійської воєнної кватири пишуть: В справі очищеня італійських становищ на Равхкофель, про що доніс звіт ґенерального штабу, надходять тепер близші подробиці, з яких виходить, що в сїй акції визначив ся особливо коломийський полк краєвої оборони ч. 36. під проводом капітана Піга. Коломийський полк піхоти краєвої оборони ч. 36 рекрутуєть ся з Гуцульщини, Покутя і західно-північної части Буковини і є наскрізь українським полком.

Заказ приносів на парастаси.

Галицьке намісництво письмом з 21. марта 1916. ч. 8470 віднесло ся до львівської грецько-католицької консисторії, аби вона вплинула на підчинене духовенство, щоби на час війни не брало хліба, який вірні приносять до церкви на парастаси. Се письмо звучить: „Після звіту одного з управителів староства побирають гр.-католицькі пароxи за відправленє парастасів крім данини з готівки також 3 бохонці хліба для пароха, а один для дяка. Декотрі пароxи, передівсім в ґірських околицях, нагромадили в сей спосіб значні скількости хліба, переховуючи його масово по шпихлірах і коморах. Хліб сей задля зсохненя не надасть ся на поживу для людий, а пароxи уживають його часто на кормленє худоби і свиний. Звертаючи увагу Всесьвітлійшої Консисторії на нуждене положенє нашого краю і на загальний брак збіжа і хліба для виживленя людий, має честь просити Всесьвітлійшу Консисторію, аби з огляду на вимкові теперішні відносини поручила всїм урядам парохіяльним понехати сей звичай на час війни, тим більше, що противить ся він обовязуючим законам, реґулюючим зужитє збіжа і виробів млинарських. О виданих в тім напрямі зарядженях схоче Всесьвітлійша Консисторія ласкаво повідомити. За ц. к. намісника — Гродзіцкий". У відповіди на се письмо грецько-католицький митрополичий ординаріят рішенєм з 30. марта 1916 ч. 2005 припоручив підчиненому духовенству, щоби оно з огляду на ваґу справи і на вимкові відносини точно примінило ся до повисшого зарядженя.

Зелізниця Белзець-Холм.

Галичина мала дуже мало зелізниць, які лучили її з Росією. Щойно війна принесла деякі новости. Москалі підчас свого наїзду на Галичину збудували зелізницю з Камінки Струмилової до Сокаля і зі Сокаля до Дубна, а Австрійці по прогнаню Москалів почали будувати зелізницю з Белзця до Холма. Довжина сеї лінії виносить 135 кільометрів, а будують її самі військові інжинери. Декуди треба було збудувати великі мости, як приміром коло Красноставу „міст архикнязя Карла Франц Йосифа", довгий на 320 метрів, а недалеко коло него другий міст довжини 220 метрів.

Російська дума про російську господарку в Галичині.

Про ту господарку говорили в думі два посли: Мілюков і Маклаков, а дума оплесками признавала їм слушність. Вони заявили, що господарка Москалів у Галичині була страшна і злодійська. Особливо великих обманств допускали ся зелізничі чиновники, предкладали разураз нові буджети і конториси так, що міністерство не може доси зміркувати, кілько міліонів украли. Кошти будови якоїсь дороги коло двірця Рава Руська почислили на 2.278 рублів, але видали 252 рублів. На другім двірци видали так само мало, а вписали 1.000 рублів. Таких обманств множество. Депутат Маклаков заявив, що крали не тільки зелізничі чиновники, але все чиновництво. — Обa посли заняли ся тільки крадіжами російських державних гроший, але ще більше крадіжий, обманств і насильств поповнили російські „брати" на українськім народі. — („Гр. Голос").

НОВИНКИ.

Проти зіпсутя молодіжи.

Генеральна команда армії в місті Монахові в Німеччині заборонила строго хлопцям низше 17 літ курити і ходити до шинків і до кінотеатрів. Властителям таких театрів заборонила команда вивішувати афіші з образами, а також видала заборону продавати молодіжи злі книжки.

Продаж ірляндських виробів перешкоджена.

Ірляндці мають свій домашний промисл, який звернув на себе увагу знавців. Головно деревляні вироби ірляндські подобали ся знавцям. Се підхопили американські Айриші і почали спроваджувати з рідного краю артистичні ірляндські вироби на продаж в Америці. Найкрасше вміють Айриші робити спацерові лїски і тому вони мали великий попит; а опісля инші вироби, як сірничники, ножі до розтинаня паперу, скринки, коробки і т. п. Кромі сього Ірляндці продавали також вироби зі свого мармуру і се давало їм зглядно добрий заробок. Сі домашні вироби Ірляндців, се були в більшій части памятки з Ірляндії; їх купували туристи і подорожні, передівсім Американці, що відвідували сей край. Підчас війни такий рух устав, а наслідком сього і торговля артистичними ірляндськими виробами мусїла впасти.

НАЙШИРШИЙ ТУНЕЛЬ НА СЬВІТІ.

Дня 7. мая с. р. віддано до ужитку в Франції водний канал, який веде з портового міста Марсилії до ріки Рон. Марсилія є одним з найбільших портів над Середземним морем, але Франція не мала з него великого пожитку, бо він був відділений від сеї держави високим гірським хребтом. Ще в часах Наполеона I. повстала була гадка виконати попід сей гірський хребет відповідний тунель і канал, але до виконаня сього проєкту забрали ся щойно по 100 роках. Роботи над сим каналом і тунелем розпочали ся в 1904 р., а скінчили ся аж біжучого року. Цілий канал є 60 миль довгий, а тунель, що веде попід високі гори, є 5 миль довгий, 75 стіп широкий і 70 стіп високий. Сим тунелем можуть пливати судна о містоті 600 тон. Будова сеї великої інжинірської штуки коштувала Францію 100 міліонів франків.

ВОЄННИЙ ГУМОР.

Цензура в Парижи причинила виданє дневника „Ль Евр". Цілий тиждень дневник не виходив; опісля появив ся знова. В кождім числі сеї часописи находить ся портрет якогось поважного чоловіка з високим чолом і з довгою бородою. Сей портрет находить ся в ріжних місцях часописи і тому публика не могла розуміти, що се значить. Аж по довшім часі загадку розвязано. Редакція часописи не хотіла випускати цілком білих шпальт дневника, сконфіскованого цензором. І тому на місце сконфіскованої статі дає все портрет цензора, який конфіскує стрічки.

СПРАВОЗДАНЄ КАСОВЕ КОМІТЕТУ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО В ШІКАҐО.

На руки д-ра В. Сіменовича до федераційної каси вплинуло:

З віча в Шікаґо (реф. д. Січинський) яко членські вкладки	$83.25
Складка на тім самім вічу на фонд визволеня України	44.92
Моні-ордер від д. Ф. Виговського з Мускеґон, Міш., яко членські вкладки	9.00
Моні-ордер від д. Кучми з Гамтрамк, Міш., яко членські вкладки і передплата на журнал	5.00
Вкладка д. Андрія Гутні, Пулман Ілл.	1.50
Разом вплинуло	$143.67

Видатки за март-апріль 1916:

Потрібні видатки секр. на пересилки листів, часописей і статий	3.70
Оплата секретаря	60.00
Кореспонденційні картки	0.50
Лайбрері пейст	0.05
Висилка Спешел Деліверi листу до д. Січинського	0.10
Оплата експресу за пересилку відзнак і бланків з Ню Йорку	1.42
Оплата експресу за книги членів з Ню Йорку	3.19
Оплата листів до д. Січинського і Бичинського	0.04
Оплата телеграми д. Січинського	0.55
Папір до писаня	0.10
Оплата експресу за федераційні відозви зі „Свободи“	1.32
Оплата телеграми до д. Січинського в справі Вашінґтону	0.50
Мімеограф	32.50
Книжки до спису членів	2.70
Шафа на леґітимації федераційні	3.50
Папір до писаня	0.10
Папір до копій мімеографу	3.75
Оплата щиту (дерева і малюнку)	10.00
Фана-хоругов (семпел)	0.75
Папір кореспонденційний	3.30
Висилка Спешел Деліверi листу до д. Січинського	0.10
Оплата галі Крехняка на віче (реф. Січинський-Цеглинський)	10.00
Оплата за вічеві розкидки („Нар. Воля“)	4.85
Оплата експресу за аплікаційні карти	0.56
Оплата телеграми до д. Січинського (до Ленсінґ, Міш.)	0.26
Разом	$143.84
Усіх видатків за март і апріль	$143.84
До каси вплинуло	$143.67
Недобір	0.17

Сих 17 центів надвишки видатків вчислить ся на другий місяць до видатків.

Др. В. Сіменович.

Шікаґо, Ілл., 13. мая 1916.

Дипльоматія се шубравство — кажуть деколи політики. З того однак не виходить, аби кожде шубравство було признакою дипльоматії.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

БОСТОН, МАСС.

Заходом „Просьвітної Комісії“, відограєсь друге велике представленє

НЕВОЛЬНИК

драма в 5-ох діях

в вівторок, дня 30. мая 1916 р.

(Decoration Day)

на „Institute Hall“, 277 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Коваль, старий запорожець	М. Кукурудза
Ярина, його дочка	В. Каправійна
Стефан, його годованець	Н. Козулькевич
Оксана, дівчина сусіда	Р. Старостівна
Недобитий, бандурист	А. Равлюк
Неплюй, запорожець	М. Калита
Опара, запорожець	П. Ґрудзінський
Кукса, запорожець	Г. Вонс
Голощук, запорожець	М. Ничай
Подорожний, запорожець	Д. Проскирняк
Зачепа, запорожець	М. Маслянка
Джура, запорожець	В. Погарецький
Покрищка, запорожець	Н. Лукавецький
Начхайменівніс, запорожець	П. Онуляк
Поводар, мале хлопя	Н. Н.
1. Селянин	А. Лукавецький
2. Селянин	Н. Н.

Запорожці, селяне, турецькі яничари і дівчата.

ПОЧАТОК О ГОД. 7. ВЕЧЕРОМ. Вступ 50, 35 і 25 цнт. Українці з Бостон і околиці! Прийдіть всі на се велике представленє з не пожалуєте. За добре відогранє ручить

61-63 КОМІТЕТ.

ЗАХОДОМ ВІНДОВ-КЛІНЕРСЬКОЇ ЮНІЇ В НЮ ЙОРК, Н. Й.,

— відбуде ся —

в суботу, дня 27-го мая 1916 р.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в Floral Garden, 74 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок точно о годині 7.30. вечером. Вступ 25 цнт.

Отсим запрошуєть ся всіх Віндов-Клінерів з Ню Йорку і околиці до численної участи на сей баль.

Обовязком кождого Віндов-Клінера є прибути на сей баль, позаяк сей баль устроєний в користь Віндов-Клінерської Юнії. Також в день балю буде приниматись нових членів за добрими інформаціями. Тож користайте з нагоди якої не так скоро стрінете; прибувайте самі і запрошуйте других, а не пожалуєте. За добру забаву ручить — КОМІТЕТ. 61-64

ОСТОРОГА.

Два молодці; яко женихи Іван Повшжний і Данило Ясьняк, їздять по плейзах в намірах женячки. Видурюють від легковірних дівчат гроші, а забравши зникають, щоби десь инде щось подібного зробити. Всюда виказують ся своїми ощадностями, зложеними на книжці щадничій, котра є сфальшована, як се один жених нехотячи зрадив ся. На однім плейзі видурили від дівчат около $100.00 і щезли. Тож перестерігаєсь всі дівчата і молоді вдови, котрі є охочі до віддаваня замуж, перед тими двома ошустами.

Пошкодовані.

ВЕЛИКЕ ДРАМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ РОСІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В НЮ ЙОРКУ.

„Борці за мрії“ драма в 4-ох діях І. Тогобочного відограє товариство „НОВА УКРАЇНА“ В СУБОТУ, ДНЯ 20. МАЯ 1916 Р.

в „ARLINGTON HALL“, 19-23 St. Mark's Pl., New York. ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ. ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ. ЦІНИ МІСЦЬ: І-ряді $1.00; II-ряді 75 цнт. III-ряді 50 цнт. біжних 35 цнт. Чистий дохід призначений на часопись для російських Українців. 60-61

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 53, взиває своїх членів на надзвичайний мітінґ, який відбудеть ся дня 21. мая с. р. точно о 2-гій годині в гали п. Теодора Ґута при 6. ул. Кабот Вей, С. С. Пітсбурґ. Кождий член має явити ся на сей мітінґ, бо буде нарада в справі віча, котре має відбути ся дня 28. мая на Савт Сайд. — А. Кіних, секр.

ГОЛИЙОК, МАСС.

Отсим подаємо до загального відома, що збори, скликані за стараням всіх Товариств, в справі заснованя читальнї, відбулись дня 15. цьвітня с. р. на яких завязано політичне товариство під назвою „Українська Громада в Голийок, Масс.“ Товариство має на цїли працювати для добра голийоцьких Українців, вести просьвітну роботу і брати живу участь в народних справах. До сеї громади вписалось дотепер 43 члени, а що в Голийок жиє значне число Українців, тому взиваємо всіх місцевих Українців, котрим добре народне лежить на серци, щоби не оставались позаду а вступали громадно в ряди нашої громади. Тож приходіть на нараду, котра відбуде ся дня 27. мая під ч. 347 Парк Стр. о годинї 7-ій вечер. Най розвиваєся громада, най зросте се товариство в сотки членів.

За Тов. Українська Громада в Голийок, Масс.:

Е. Вавришин, писар.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

—о—

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі“, редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєсь ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі“ належить замовляти лише те, що „Свобода“ оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого товариша **СЕМЕНА ВАСИЛИКА** з Копичинець, пов. Гусятин, Гал. Має перебувати в Канадї. Голоситись на адресу: Stephen Bohacz, 139 Plumer St., Detroit, Mich. 59-61

Пошукую свого брата **ДМИТРА СЕНЬКА** з Бальниці, пов. Ліско, Галичина. Перебував в Чіслогм, Мінн. Хто би знав о нїм або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Alex Senko, 56 Bring St., Maxham, Johnstown, Pa. 59-61

Пошукую брата **ІВАНА КОШЛЕЙЧУК**. Походить з села Бабин, пов. Заставна, Буковина. Виїхав перед 10 роками до Канади і перебував в Вінніпеґу, або в околици. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: Elias Koszlejczuk, 543 Pacific St., Stamford, Conn. 60-61

Пошукую **ЙОСИФА ЛИТВИНА**. Походить з села Стрілиска Нові, пов. Бібрка. Має перебувати в Байон, Н. Дж. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: Mich. Prystasz, 573 Liwernois St., Sta. B, Detroit, Mich. 60-61

Пошукую мого рідного брата **СТЕФАНА БЕРЕЗУ**. Походить з села Красне, пов. Скалат, Гал. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво зголоситись на адресу: Mykola Bereza, Box 513, Manville, R. I. 60-63

Пошукую шваґра **ДМИТРА ҐУШПІТА** з Каранчева, пов. Вашківці, Буковина. Має перебувати в Пенсилвенії. Голоситись: Jakiw Dmytruk, 260 Hanover St., Boston, Mass. 61

ДІВЧАТА, котрі знають прясти шовк дістануть стале занятє за доброю заплатою. Голоситись сейчас до: Ogdensburg Silk Mills, Ogdensburg, N. Y. 60-65

БАРБЕР ПЕРШОЇ КЛЯСИ пошукує занятя межи Українцями. Де нема ще українського барбера а є відповідне місце на вітчиненє барберні просить о повідомленє на адресу: Peter Billy, Box 166, Wilton, N. Dak. 60-61

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ 16—18-літного до ґросерні і бучерні, котрий уміє писати, числити і троха англійської мови розуміє. Голоситись на адресу: K. Kirczow, 68 Greene Str., Jersey City, N. J. 58-61

НА ПРОДАЖ ФОНОҐРАФ з богато гарними рекордами в дуже добрім станї. Коштував $45.00 а властителька продасть його за $15.00. Голоситись до: Mrs. Petrak, Room 1, 98 E. 7th Str., New York, N. Y. 54-66

СМЕРТЬ БЛОЩИЦЯМ, какрочам, караконам, швабам, молям і пр. Найлучше і незаводне средство на вигубленє всяких насікомих з хати. Ціна лиш 35 центів; можна посилати стемпсами почтовими. The Amor Novelties Co., 642 E. 14th Str., New York, N. Y. 59-61

ЛІЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ п. н. Dr. Bukki's Medical Institute, 407 East 58th St., New York City, отсим подає до відома Вп. українській публиці і його-ж пацієнтам, що офіс сего інституту є отворений кождого дня, в неділї і сьвята від год. 9-ої рано до 8-ої вечером, а не лише в будні дни, як се мильно дотепер подавано в оголошеню. 61-75

ДИПЛЬОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ і случахка нюйорського університету учить англійського язика та приготовляє до іспитів до одержаня американьских горожанських паперів. Інформації устні або письмені уділює: Tel. Lenox 6096. 18—

M. SCHWARTZ, 168 East 89th St., New York, N. Y.

ГАЛИЦЬКЕ ПОДІЛЄ І ЗЕЛЕНА БУКОВИНА В АМЕРИЦІ. ПШЕНИЦЯ, КУКУРУЗА, ТЮТЮН, ТРИ РАЗИ ДО РОКУ ЖНИВА. Картофлї, літні та осінні. Помідори, селери, мельони, банани земні, цибуля, капуста, горох звичайний і цукровий і всякого рода ярини. Чому не покинете майнів та душний фабричний воздух де нема для Вас будучности? Чи Ви може хочете вертати до краю, щоби тяжко запрацьованим грошем заплатити воєнний податок? Чому не хочете запевнити собі тревале щастє та веселу будучність, коли ми даємо Вам до сего нагоду? Жадайте від нас опису фарм, котрі находять ся в найкраснім стейті Злучених Держав. Тані, чисті, гарні фарми. Найздоровше підсонє. Чиста, здорова вода. Земля чорна. Нема зими, ані горяча в літі. На дуже догідні сплати. Пишіть по інформації до: AMERICAN LAND & IMPROVEMENT CO., 129 Greenwich Str., New York, N. Y. 50-62

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! Вишлемо Вам доляровий підручник, богато ілюстрований. Залучіть лише 5 центів на пересилку на адресу: G. W. & D. H., 641 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 37-76

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР! ХТО ХОЧЕ НАБУТИ ГАРНИХ І ЦІКАВИХ КНИЖОК ПРОСЬВІТНИХ, НАУКОВИХ І ВОЄННИХ, нехай пише ще нині по наш загальний катальоґ книжок, залучаючи марку на пересилку. Адреса: 60-64

MIZNARODNA KNYHARNIA,

1949 W. Erie St., Dep. 1, Chicago, Ill.

НОВІСТЬ! КОЖДИЙ СЬВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН **НОВІСТЬ!** мати в своїй хаті образ нашого ґенія ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, який можна набути в дуже умірковані ціні. Мальований правдивою олійною фарбою на полотні, робота ручна, розмір 16x20 цалів, в гарних оріхових рамах, під склом. Ціна $3.00. Хто пришле $1.00 задатку, дістане сейчас експресом сей портрет; решту заплатите по оглянено портрета. Замовленя прошу надсилати на адресу: JOHN CIOLKA, 144 E. 7th St., New York, N. Y. 56вс—

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

DR. JOHN SMITH. JR.,

СПЕЦІЯЛІСТ-ХІРУРҐ

327 E. 17 St., New York, N. Y.

Офіс отворений від год. 12—2 попол. і від 6—8 вечер. ч в неділї і сьвята від 10-ої рано до 4-ої пополудни. Телефон: Stuyvesant 4493.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! СВІЙ ДО СВОГО! Хто ще не отримав КАТАЛЬОҐА № 2, то нехай нині пише за ним. У нїм є найновійші книжки просьвітні, наукові, історичні, набожні, театральні і ноти; ґрамофони, годинники, бритви, машини до писаня і богато инших цікавих річий. Залучіть кілька марок на пересилку великого катальоґа. 46—

UKRAINSKA KNYHARNIA,

961 W. Erie St., Dept. II, Chicago, Ill.

MAIL ORDER HOUSE.

СКЛАД ПИВА, ГОРІВКИ, ВИНА, ЛІКЕРІВ КРАЄВИХ І ІМПОРТОВАНИХ. НА ВЕСІЛЯ, БАЛІ. ЗАБАВИ. СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА. ВИСИЛКА ДО ВСІХ СТЕЙТІВ ОБСЛУҐА ТОЧНА. ПИШІТЬ ПО ЦІННИК. 47—

M. PETROWSKY, Family Liquor Store,

1500 S. 3rd St., St. Louis, Mo.

ВОЄННІ ОБРАЗИ!

Коли хочете побачити як то виглядає теперішна війна, то купіть собі образ, який представляє битву під Перемишлем: образ дуже інтересний; коштує лише 25 центів. Належитість присилайте стемпсами. Пишіть єще нині до: 42-

RUSKA KNYHARNIA, 34 E. 7th St., New York, N. Y.

Перед ужитєм — По ужитю

ВЕСНЯНКИ, плями на лици, прищі, лішаї, і всяка нечистість на тілї, зникнуть цілковито і під ґарантією ніколи не вернуть по кількаразовім ужитю східної краси крему „Амор“. Ціна слоїка $2.00. The Amor Novelties Co., 642 E. 14th St., New York, N. Y. 59-61

КОЖДИЙ сьвідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Хмельницького, І. Мазепи і Ів. Котляревського. Величина 16x20 цалів, ціна 50 цнт. за один. Книжки до читаня, молитвенники, кобзарі і всякого рода календарі. Катальоґ висилаємо даром. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA IM. T. SZEWCZENKA.

168 E. 4th St., New York, N. Y.

$1.00

Я ПРОДАЮ ПО ГУРТОВНІЙ ЦІНІ, позаяк се чудове шило до шитя є необхідне для всіх людий. Воно є готове до уживаня, з мотком воскованої нитки і двома голками і є практичною ручною машиною до направи обуви, упряжи, карпетів і т. д. Памятайте, вишліть тільки $1.00; пересилку я сам оплачу. Адресуйте: 61сч-

A. P. OWENS,

159 W. 145th St., Dept. A, New York, N. Y.

ЧИ ВИ ДБАЄТЕ ПРО СВОЮ БУДУЧНІСТЬ І ВАШОЇ РІДНІ?

НАЙЛІПШИМ ЗАБЕЗПЕЧЕНЄМ ВАШОЇ БУДУЧНОСТИ Є ВЛАСНИЙ КУСНИК ЗЕМЛІ І ВЛАСНИЙ КУТОК.

Земля — се найпевнїйший банк, якого анї злодій не вкраде, нї не збанкротує, нї огонь не спалить. Ми продаємо в сусідстві і околоци Ню Йорку землї, на яких є вже заведені всякі удогідненя. Богато великих ріжнородних фабрик дає поплатний зарібок тисячам людий, а на місци находять ся школи, костели, банки, театри, почта, телеґраф, телефони і кілька зелїзних стацій.

Ціна за наші землі виносить від $75 і висше. Щоби стати властителем кусника землї, вистарчить малий задаток, а решта на місячні сплати. 61-64

Видаємо „дід“ і ґарантуємо полісу власности.

Тикети зелїзничі до виїзду для оглянення тих земель даємо даром. Докладні інформації і безплатні зелїзничі тикети видає

RUTHENIAN POLISH DEPARTMENT,

220 Broadway, Room 603, New York City

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

МОЖНА НАБУТИ ЗА 20 ЦНТ. В КНИГАРНИ „СВОБОДИ“. — ВЕЛИЧИНА ПОРТРЕТУ: 13x16 ЦАЛІВ. СЕЙ ПОРТРЕТ ПОВИНЕН НАХОДИТИ СЯ В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ.

Замовленя шліть до:

„SVOBODA“

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦИ РОМ, Н. Й. І КЕМДЕН, Н. Й.

Родичі! Діти ваші на фармі виростуть Вам на потіху, а суспільности на пожиток. Випровадьте ся з душних мурів фабричних, а купіть одну з моїх урожайних фарм. Приміром: 58с73

1) ФАРМА 50-АКРОВА з будинками, ґрунт рівний, малий садок, знаряди рільничі. Ціна $1.300. Вплати потрібно $500.00.

2) ФАРМА 54-АКРОВА, добрі будинки, 4 корови, 3 ялівки, 1 кінь, 2 безроги, 40 курий і знаряди рільничі. Ціна $1.900. Вплати потрібно $900.00.

3) ФАРМА 150 АКРОВА, добрі будинки, 10 коров, 3 ялівки, 2 коні, 1 безрога, 20 курий, знаряди рільничі. Ціна $3.500. Вплати потрібно $1.200.

Кромі сих, маю ще більше фарм до продажи. По близші інформації і услівя пишіть сейчас до:

A. KOZAKEWYCZ,

114 Front St., Rome, N. Y.

СЛАВНА НОВІСТЬ!

МАҐІЧНЕ ВОРОЖЕНЄ ВАШОЇ БУДУЧНОСТИ. Подає всякі відповіди і поради. Уложіть сей прилад на столі і говоріть в трубу Ваші жаданя а відповідь появить ся в отворі сего приладу. Обвід машини 10 цалів, нікльована. Се дійсне чудо. Ціна лише 50 цнт. Приймаєсь стемпси або гроші. Пишіть до: 58с73

UNION NOVELTY CO.,

670 N. Carpenter St., Chicago, Ill.

ЗІНҐЕРА МАШИНИ ДО ШИТЯ,

ВЕЛИКИЙ ЗАПАС МАШИН ДО ШИТЯ МУСИТЬ СЯ СЕЙЧАС ВИПРОДАТИ ПО НЕЗВИЧАЙНО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ. ДЕЯКІ МАШИНИ ПО $3.00, ЗІ СХОВКОМ $8.90. НОВІ МАШИНИ НА СПЛАТУ ПО 25 ЦНТ. ТИЖНЕВО. ОТВОРЕНО ВЕЧЕРАМИ.

СКЛАД МАШИН,

104 Avenue A, (близько 7-ої улиці),

New York, N. Y. 61

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ КНИЖКИ!

	цнт.
ДЯК. Оповіданє Марка Вовчка	.20
МАРТА БОРЕЦЬКА. Історичне оповіданє	.25
І. ОЛЕКСА ДОВБУШ І КАРПАТСЬКІ ОПРИШКИ. II. ЦІСАР І ІҐУМЕН. Баляда. З німецького переклав Іван Франко	.10
ПОВНА ЗБІРКА ВЕСЕЛИХ ВІРШІВ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО	.55
ПРО КОНЕЦЬ СЬВІТА	.15
РУСЬКИЙ ШТУКАР. 212 гарних штук до забави. Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі	.50
РОЗМОВА ПОЛЯКА З РУСИНОМ. Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху	.10
РОСІЯ Й УКРАЇНА	.15
РУСЬКО-АНҐЛІЙСЬКИЙ ТЛУМАЧ, з котрого можна дуже скоро навчитись анґлійської мови. Сторін 256, тверда оправа	.60
ЧАРОДІЙНИ ПРИГОДИ убогого Омара і султанової дочки Зуліми	.20
ЧИ ВАША РОДИНА ДІСТАНЕ ЗАПОМОГУ ПО ВАШІЙ СМЕРТИ?	.20
ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ (оповіданє). Дві нені (оповіданє). Мадам Польонія хора (оповіданє). Як Степан чоботи купував (оповіданє)	.15

Належитість посилайте до: с—

„SVOBODA“.

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВАМ ВІДОМО? ЩО Я МАЮ ПЕРШОРЯДНИЙ СКЛАД УБРАНЬ ДЛЯ ЖЕНЩИН: ПЛАЩІ І СУКНІ, А ТАКОЖ НАЙГАРНІЙШІ СЛЮБНІ СУКНІ, ЯКІ ВИ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО НАЙНИЗШІЙ ЦІНІ, ПОЗАЯК СЕ Є НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД В МІСТІ, А ВСЕ ТЕ Я САМ ВИРОБЛЯЮ.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС І ОГЛЯНЬТЕ НАШІ ТОВАРИ НАЙНОВІЙШОГО СТИЛЮ І ПО ДЕШЕВІЙ ЦІНІ. 57—

Позістаю з поважанєм МОРРІС НЮМАН.

Адресуйте так:

KLEIN, FARKAS & NEWMAN,

23 Avenue A, New York, N. Y.

Betw. 1st & 2nd Sts. Tel. Orchard 9832

ДАРОМ! КУПОНИ! ДАРОМ!

Принесіть зі собою сей купон, за який отримаєте за кожду покупку 50 С. Г. Ґрін Трейдінґ стемпсів.

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО

— ДО —

Галичини, Буковини, Угорщини, Росії і всіх частий Сьвіта Европи

Скоро, безпечно і по як найнизшім курсі.

За цілість суми цілковито ҐАРАНТУЄМО.

НА ВИСЛАНІ ГРОШІ ЧЕРЕЗ НАШУ АҐЕНЦІЮ І КАНЦЕЛЯРІЮ, ОТРИМАЄТЕ З ВІДЕНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЧТИ ПОСЬВІДКУ (РЕЦЕПІС).

ЄСЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ, ТО ПИШІТЬ ЩЕ ДНЕСЬ ДО НАС НА ПОНИЗШУ АДРЕСУ, А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМО ВАМ ДАРОМ ВСІ ПОТРІБНІ ІНФОРМАЦІЇ, КУРС ГРОШИЙ ТА ВСЯКІ ДРУГІ ПОТРІБНІ ПАПЕРИ ДО ВИСИЛКИ ГРОШИЙ. ПИШІТЬ НА АДРЕС:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO., 193 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦІКАВИХ КНИЖОК,

які має на складі КНИГАРНЯ „СВОБОДИ".

Інститутка. Незвичайно гарне оповіданє. — Ціна ....15 цнт.
Історія про гарну Магельону і графа Петра. — Ціна ....25 цнт.
Календар У. Н. Союза на рік 1915. — Ціна ....30 цнт.
Календар У. Н. Союза на рік 1916. — Ціна ....50 цнт.
Календарик кишенковий в полотняній оправі. — Ціна ....10 цнт.
Казки за циганів — Ціна .... 10 цнт.
Конець „Тітаніка", правдивий опис морської катастрофи. — Ціна ..40 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчислюваня всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на грибі, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спілці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна .. 10 цнт.
Кроваві діяманти. Новочасний романс. — Ціна ....35 цнт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна .... 40 цнт.
І. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
I. **Лист.** Лист шинкаря до люципера і відповідь. II. Про алькоголь. — Ціна ....10 цнт.
Листи Штіфа Табачнюка до його жінки Явдохи. — Ціна .... 10 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповіданє). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Марта Борецка. Історичне оповіданє. Ціна ....25 цнт.
Мужики Аристократи. Народний образ в двох діях. — Ціна ....15 цнт.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Напад на Січ. — Павло Полуботок. — Ціна .... 5 цнт.
Невольник, драма в 5. діях.—Ціна 15 ц.
Не скує душі живої!... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на варню великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Народна Школа ч. II. — Ціна 30 цнт.
Настоящі, комедія в одній дії. — Ціна ....20 цнт.
Наталка Полтавка. Оперетка в 3. діях. — Ціна ....20 цнт.
Оповіданє про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
Оповіданя про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цнт.
Огонь на услугах чоловіка (З ілюстрації). Становище пяниці. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В переріблі Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
І. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. — Ціна .... 10 цнт.
I. **О дванайцяти таблицях**, оповіданє після народних казок. II. **Швець і нечиста сила.** — Ціна ....25 цнт.
Орлеанська дівчина. Історичне оповіданє про французьку героїню Іванну д'Арк. Ціна ....20 цнт.
Опис рідного краю. Маленька географія України з малюнками і мапкою. — Ціна ....20 цнт.
Ох! не люби двох! Оперетка в 3. діях. — Ціна ....25 цнт.
Повна збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна .... 55 цнт.
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданем словара. — Ціна $1.50
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
рат і ростин. — Ціна ...... 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповіданє). З паркатної школи (оповіданє). Я тут голова (оповіданє). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, зві-

Обширні цінники висилаємо кождому на жадане.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подано у повишій адресі. Моні-ордер належить долучити до замовленя.

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Знова до природи.

СТЕФАН КАНЦ ПЕРЕСТАВ УЖИВАТИ МНОГИХ РІЖНИХ ЛІКІВ.

Каже, що Болгарський Кровний Чай, сей чистий природний лік є лучший чим кождий инший.

„Що чисті, природні ліки, котрими добротлива природа обдарувала хорих, не можна заступити штучними ліками, ані їм дорівнати, се стара правда", каже Г. Г. фон Шліков, одинокий фабрикант Болгарського Кровного Чаю.

Що се правда, то доказом сего є наведена допись нашого родимця, Стефана Канца, Бакс 32, Нортгемптон, Па.:

„В залученю посилаю два долярі, за котрі прошу вислати мені еще дві дози Г. Г. фон Шлікова Болгарського Кровного Чаю, позаяк перша є вже на скінченю; чую, що сейчас лучше мені помагає і буде помагати в будучности, ніж ті многі ліки, щом їх мав і уживав через півтора року і силу гроший видав, а по уживаню чув ся такєсамо, як би їх ніколи не уживав. Два рази мав я операцію, але тепер завдяки Болгарського Кровного Чаю мій жолудок добре ділає".

Одну велику родинну дозу, яка вистарчить на 5 місяців, вишле денебудь за 1 доляра:

Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. — Adv.

Порошки Болгарського Кровного Чаю, 125 штук в одній дозі, 1 доляр.

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ.
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЄКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

$5 ЛЕКЦІЇ ЇЗДИ АВТОМОБІЛЕМ $5

NEW-YORK AUTO SCHOOL

Не оставайте без роботи, коли Ви можете заробити $25 до $35 тижнево ставши шофером.

Ми навчимо Вас на шофера у Вашій рідній мові в трох тижнях, в день або вечерами, за малою оплатою — $5.

Всі наші студенти мають добрі посади. 43—

NEW YORK AUTO SCHOOL,
302 E. 14th St., New York City.
Bet. 2nd & 3rd Aves.

ТІЛЬКИ $2.50.

Користайте з небувалої нагоди.

Тільки на короткий час. Наш гарний ґрамофон, який що до якости дорівнує 30-доляровому. Грає на всіх родах рекордах і коштує лиш

$2.50. 2 рекорди і 300 ГОЛОК **ДАРОМ!**

Зашліть нам одного доляра в стемпсах а ми вишлемо Вам машину. Решту заплатите по отриманю і випробуваню її. 52c—

PRINCE JEWELRY CO.
1528 Minford Pl., Dept. 109, New York, N.Y.

ПАВЛО КЕЛИЧАВА
МУЗИКАНТ І ДИРИҐЕНТ.

Достарчає музики на концерти, представленя, балі, пікніки, походи і весіля — Дає лекції на всіх інструментах — смичкових і дутих. — Адреса:

P. KELECHAWA,
138 Morris St., 67 Greene St.,
Jersey City, N. J. 27-31c-

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th St., New York, N. Y.
Межи 1st Ave. i Ave. A.

СТАРОКРАЄВИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІКАР.

Лічить успішно всі жолудкові недуги; легких, нирок і всі другі внутрішні недуги. Лічить падачку і секретні недуги мущин і женщин. З великим успіхом лічить ревматизм, рани на ногах, лишаї, всі скірні викиди, як також дитинні недуги. Лікар говорить по українськи і сам виробляє ліки. Офіс отворений від 9-ої рано до 8-ої вечером, як також в неділі і сьвята. Хто не може приїхати, нехай пише на повисше подану адресу.

ВІЙНА! ЛИШЕ $1.00 ЗА 100 ОБРАЗКІВ з кровавих борб війск австрійських, німецьких і російських. Се є найцікавійші образці воєнні. Шліть моні-ордери або готівку до: 56-63

TRADE CO., Room 417.
299 Broadway, New York City.

ОСЯГНЕНЕ ПАТЕНТІВ І ВІДПРОДАЖ!

НАЙЛЕКШЕ ДІЙТИ ДО ЩАСТЯ І БОГАТСТВА ЧЕРЕЗ ВИНАХОДИ.

Поможемо Вам в осягненю патенту як також у відпродажи.

РУЧИМО ВАМ ЗА ПАТЕНТ АБО ЗВЕРТАЄМО ВАМ КОШТИ.

Близші поясненя найдете в книжочці, яку на жадане висилаємо кождому даром. 40c

Пишіть за нею сейчас до канцелярії патентів на адресу:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.,
309 Broadway, New York, N. Y.

Явним доказом для недужих про успішність мого лічення всяких недуг —, є моя 35 літна практика яка дає запоруку, що всі вилічимі недуги зістають усунені в скорім часі. 59-66

Без ріжниці, що Вам долягає і як довго вона тревала. Прийдіть пересьвідчитись, що я для Вас можу зробити. Се Вас не коштує нічого, коли Ваша недуга є вилічимою.

Ціни низькі — найліпша опіка.

DOCTOR MULLIN.
лікар специяліст
409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.
Офіс напроти почти.

Пошукуєть ся Винаходів!

ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ

і для тих, котрі хотять займати ся справами всяких винаходів, є вельми придатною моя книжка п. заг.:

„ЩО ВИНАЙТИ!"

з тисячами нових винаходів, з поясненями про патентоване винаходів і понад

СТО СТОРІН ДРУКУ.

Даром висилаю кождому, хто її жадає. Поясненя і поради безплатні. Провірюванє, чи даний винахід надаєсь до опатентованя, полагоджую скоро

ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО,

бо мій офіс є в місті Вашінґтон, осідку Уряду патентів Злуч. Держав.

Пиши ще нині по руськи на слідуючу адресу:

A. M. WILSON
реґістрований адвокат для патентів 53c—
311 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.

ЩЕ ОДНА ВІЙНА О ФАРМИ.

Українці, ми маємо на продаж 5 і 10 акрові фарми в Ню Джерзи стейті. Ми маємо фарми, які Вам дадуть найменьше $200 доходу з одного акра. Щоби купити фарму, Ви мусите мати лише $50 а решту виплатите по $5.00 місячно. 5-акрова фарма коштує $300; 10-крова $575. З тих 5-акрових фарм будете мати більший прихід як деинде з 30 акрів. Приїзджайте до нас оглянути фарми. Тепер найліпша пора, бо можете видіти, що родить ся на фармах. Не зволікайте на завтра. Пишіть або приїзджайте до:

Lots & Farms Development Co., Inc.
299 Broadway, New York City.

ОДИНОКА ШКОЛА АВТОМОБІЛЕВА, в якій учать після найновійшої методи у Вашій рідній мові. В чотирох тижнях станете вправним механіком і будете могли кермувати автомобілем, направляти і обзнакомитесь з механізмом ріжнородних машин. Се занятє є найбільше вдплатне. Ціна за курс науки $15.00. Лайсенси запевнені. Наука в дни і вечерами. Голосіть ся або пишіть до: 88-

INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILES,
147 E. 40th St. New York
Інструктор: Павло Ґульо.

МАЛІ { ФАРМИ / ГРОШІ } За $150 купите малу фарму з 40.000 КВАДРАТОВИХ СТІП в New Brunswick, N. J.

$10 З ГОРИ А ПО $5 МІСЯЧНО.

Земля урожайна, суха і високо положена. По подробиці пишіть до:

METUCHEN REALTY & IMP. CO.,
206 Broadway. New York City.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний специяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСІЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ І Т. Д. 40—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 a 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Найбільший, найлучший і найстарший словенський головний склад крайових і імпортованих напоїв в Америці.

ЦІНА ЗА ГАЛЬОН.

Червона житнівка,	$2.00,	$2.50,	$3.00
Біла житнівка,	2.00,	2.50,	3.00
Червоний рум,	2.00,	2.50,	3.00
Джін (Боровичка)	2.00,	2.50,	3.00
Боровичка імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Сливовиця,	2.00,	2.50,	3.00
Сливовиця імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Росоковичка (Кімель)	2.00,	2.50,	3.00
Терницівка,	2.00,	2.50,	3.00
Аникївка	2.00,	2.50,	3.00
Розоліс,	2.00,	2.50,	3.00
Спірітус,	3.00,	3.50,	4.00
Вина огайські	1.00 і 1.25.		
Вина каліфорнійські,	1.50 і 2.00.		

Зарубове помічниче гірке вино 4 бутельки за $2.75, 6 бутельок $4.25, а 12 бутельок $8.00.

Пишіть за нашим гарним і великим словенським цінником напоїв. Оплачуємо експрес або фрейт від замовлень на $5.00 або висше. Особлившу увагу звертаємо на замовленя весільні, на хрестини і забави. Гарні листи з копертами, пугарці, стінні календарі і коркотяги висилаємо даром на жадане разом з замовленем.

Гроші засилайте наперед моні-ордером або в реджістрованім листі. 25c—

C. F. ZARUBA & CO.,
318 Third Ave., (D. Sv.)
PITTSBURGH, PA.

ВОЛОСЄ

відросте Вам назад через застосоване наукової методи.

ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН БЕЗПЛАТНО

Чи Вам випадає волосє? Чи ви посивіли зі старости? Чи вони занечищені і лихі? Чи маєте порплі і чи свербить Вас скіра? Чи Ви є лисі, чи допера починаєте лисіти?

Коли Ви терпите котру з вимінених недуг, то не зволікайте, але старайтесь запобічи сему. І замовіть собі ілюстровану книжку в руській мові під заг.:

До лічення.

„ПРАВДА О ВОЛОСЮ".

яку написав один з европейських специялістів. Ся книга обнимає слідуючі розділи:

Чудеса з волосєм. Будова волося і тімени. Причина випадання волося і лисеня. Як забезпечити здоровий і гарний поріст волося. Спосіб, яким можна відзискати волосє в 6-ох тижнях. Сиве волосє. Борода. Письма з признаними вдоволених пацієнтів.

Третий тиждень.

БЕЗПЛАТНА КУРАЦІЯ.

Упевняємо Вас, що наш власний лік званий: Кальвакура запобігає випаданю волося, нищить порплі і усуває свербленє скіри, змінцнює і спричинює новий поріст волося. За 10 центів сріблом або почтовими марками, вишлемо Вам доляровий лік КАЛЬВАКУРА № 1 враз з висше згаданою книжкою: ПРАВДА О ВОЛОСЮ. Витніть се оголошенє і зашліть до нас враз з своєю докладною адресою, залучаючи 10 центів до: UNION LABORATORY, Box 501, Union, N. Y. 77c-

Шестий тиждень.

....

UNION LABORATORY,
Box 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу вислати мені сейчас Вашу долярову КАЛЬВАКУРУ № 1. І Вашу книжку: „Правда о волосю".

(Долучіть се до Вашого замовленя).

МУСИТЬ БУТИ В ТІМ ЯКАСЬ ПРИЧИНА, ЧОМУ КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ КУПУЄ ФОНОҐРАФ І РЕКОРДИ В НАШІМ СКЛАДІ?

Позаяк се є український склад.

Позаяк даємо нашим відбирателям догідні сплати.

Позаяк маємо найбільший склад машин і рекордів в західній Пенсильвенії.

Позаяк кождий чує ся в нашім складі так, як в себе дома, прийдете а пересьвідчите ся о тім.

Позаяк продаємо фоноґрафи і рекорди по низкій ціні 50 цнт. тижнево, а на таку суму кождого еще стати.

Ніодин не повинен позбавити себе і своєї родини приємностий і жартів, які має властитель фоноґрафу і коли ціна сего виносить тільно кілька центів на тиждень. 55-56

Прийдіть до нас і поговоріть з нашим українським управителем, а ми з радостю виясним Вам, як маєте сплачувати, а наколи не можете прийти особисто, пишіть до нас за катальоґом. Маємо машини від $15.00 до $200.00.

Pittsburgh Phonograph Company,
1331 Penn Avenue, Pittsburgh, Penna.

ЛИС МИКИТА

ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖКА, ПИСАНА ВЕРШОМ. — З німецького переробив Іван Франко. — Ціна 40 центів.

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР з довголітною практикою перепроваджує всілякі справи цивільні та карні з найліпшими вислідами.

Години урядові: від 9-ої рано до 6 ої вечер
Адреса:
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 516, New York, N. Y.

Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., близько 3-ої евені, L стація від 7-ої до 10-ої вечер. 53—

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по ціні 7 цнт. штука.

ФОТОҐРАФІЇ ГУРДУСА

є узнані за найліпші і за найкрасші в цілій околиці! Нема майже української хати на Україні де фотоґрафії не були би виготовлені у Гурдуса. Не дайтесь зводити всяким агентам, які ходять по домах і збирають замовленя для лихих фотоґрафів, але звертайтесь впрост до Вашого старого артиста-фотоґрафа.

ВСІ ІДЕМО ДО ГУРДУСА

P. HURDUS,
644 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Відділ находить ся також: 58c—
77 Newark Ave., Jersey City, N. J.

КОЖДА МАТИ ПОВИННА СЕ ПЕРЕЧИТАТИ.

ROYAL
Baby's Safety
Recommended for Infants as a remedy for Wind Colic, Griping in the Bowels, Infantum and Teething trouble
PRICE 35 CTS
Prepared by
Royal Mfg. Co.
Duquesne, Pa.
Directions Inside
Royal Mfg. Company, Duquesne, Pa.

Мати не повинна дозволити своїй дитині кричати.

Більшість материй в теперішнім часі мають се переконанє, що дитина кричить тому, що вона є недобра. А в дійсности дитина кричить тому, бо ТЕРПИТЬ НА ВНІШНІ БОЛІ.

Дитина кричить, бо її малий жолудок зле ділає; бо її докучає ТИСНЕНЄ, КОЛЬКИ, КОРЧІ ВНУТРЕННОСТИЙ, а також НЕПРАВИЛЬНІСТЬ і ЗУБКОВАНЄ. Велика ріжниця є між дорослим, що скаже, що його болить, але кожда мати повинна собі затямити, що дитина кричить тільки в приступі болів, — здорова дитина ніколи не кричить. 46c—

„БЕЙБІС СЕЙФТІ" є найлучшим діточим ліком НА ТИСНЕНЄ, КОЛЬКИ, КОРЧІ ВНУТРЕННОСТИЙ, НЕПРАВИЛЬНІСТЬ І ЗУБКОВАНЄ. По короткім застосованю „БЕЙБІС СЕЙФТІ", дитина перестане терпіти, буде тихо лежати і спокійно спати. „БЕЙБІС СЕЙФТІ" можна дістати нині в кождій майже аптиці і більших склепах. Але уважайте, щоби дісталисьте правдивий „БЕЙБІС СЕЙФТІ".

Тут подаємо, як виглядає правдива пачка „БЕЙБІС СЕЙФТІ". Витніть і занесіть се до найблизшої Вам аптики і купіть бутельку „БЕЙБІС СЕЙФТІ". Наколи не можете дістати правдивої „БЕЙБІС СЕЙФТІ", замовте впрост у винахідника. Ціна одної бутельки „БЕЙБІС СЕЙФТІ", з відповідним поученєм до вживаня з пересилкою коштує 35 цнт. Наколи замовляєте одну бутельку, вишліть 35 цнт. стемпсами. Наколи замовляєте 3 бутельки, зашліть одного паперового доляра в звичайнім листі, адресуючи так:

ROYAL MFG. CO., Dep. D., DUQUESNE, PA.

КОНЕЦЬ ДІЛО ХВАЛИТЬ.

ВИТРЕВАЛІСТЬ Є САМЕ ТАК ВАЖНОЮ У МАШИН ДО ПИСАНЯ ЯК І У БІГЦІВ.

Богато бігців при розпочатю бігу, здаєсь, подужає своїх соперників, однак по хвили остає на задах.

Саме те діє ся із машиною до писаня. Деякі з них віддають добру услугу в початках, але по довшім ужитю, зуживають ся і не віддають бажаної праці чисто.

На машині до писаня виробу **L. C. Smith & Bros.** можна писати безперервно як найдовші письма, а мимо сего вона не зужить ся і можна її сейчас ужити до дальшого писаня. Причиною її тривкости є се, що всі рухомі части машини осаджені на сталевих кульках. 55c97

Тяжке уживанє чинить машину рівнійною в бігу і тому вона є однаково так на початку як і при кінці роботи.

Пишіть по катальоґи:
Silent (8-7-6-3) або Standard (6-5-4-3) Модель.

L. C. SMITH & BROS. TYPEWRITER COMPANY
Фабрика і офіс: Syracuse, N. Y.
Філії у всіх більших містах.

311 Broadway NEW YORK CITY

Broad & Market Streets, NEWARK, N. J.

ДЛЯ ВАШИХ НІГ.

Ляпісовий олівець усуне Вам зовсім нагнітки, висипку, бородавки, знаки і нарости на скірі. Не потребуєте вже довше терпіти. Потріть тільки тим олівцем а сейчас побачите, як нарости і нагнітки будуть щезати в Ваших таки очах. Бородавки на руках знищить ся в такий самий спосіб. Ціна 50 цнт. з пересилкою. В разі незадоволеня, зверніть його нам, а ми сейчас відошлемо Вам гроші назад. Адресуйте: 61cч—

A. P. OWENS, Dept. A., 159 W. 145th St., New York, N. Y.